

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1969. február 25.

bb. 1. március első felében tavaszi nagytakarítás lesz a fővárosban

i hi/tm/zs/ll la

1969. február 25.

a fővárosi tanács most kiadott rendelkezése szerint budapestben az idén március 1-15 között rendezik meg a szokásos tavaszi nagytakarítást. az utasítás értelmében a tanácsok felméri területük tisztasági viszonyait és intézkedési tervbe foglalják a legsürgősebb tennivalókat. szükség esetén újjászervezik a kerületek tisztaságát ellenőrző társadalmi bizottságokat is. a tavaszi nagytakarítás időszakában az egészségügyi szervek a lakosság körében fokozzák a felvilágosító propagandát.

részletesen megszabja az utasítás a tanácsi szakigazgatási szervek tennivalóit is. a tanácsi vállalatok telephelyein, munkahelyein példás rendet teremtenek. az építési törmelék hosszabb idejű tárolása a főváros egész területén tilos. a főutvonalakon azonnal, egyéb helyeken pedig a kihordástól számított 4 órán belül a törmeléket el kell szállítani. a kereskedelmi szervek gondoskodnak az üzletek, raktárak előtti járdák tisztántartásáról. az üzlethelyiségek homlokzatát, a kirakatokat, címtáblákat rendbehozzák, a portálok törött üvegeit 8 nap alatt kicserélik; a hibás hirdető berendezéseket megjavítják. a csarnokok, piacok területén általános takarítást és lomtalanítást rendeltek el.

a lakóépületek tisztaságért a házkezelési szervek a felelősök. gondoskodnak arról, hogy a járdákat naponta lesöpörjék, meg-
szervezik a lépcsőházak, folyosók, udvarok, kapualjak fokozott tisztántartását, a pincék és padlások lomtalanítását.
/folyt.köv./

- 1 -

Zsolt

bb. 1. / március 1 első ... folyt./ 11

a fővárosi tanács felhívta az illetékes szerveket, hogy a köztisztaság ellen vétőket a legszigorúbban vonják felelősségre. a hatóságok a tavaszi nagytakarítással kapcsolatos intézkedések elmulasztói ellen tett feljelentéseket soron kívül bírálják el, s a szabálysértőket példamutató pénzbírsággal sújtják./mti/

--

bb. 2. repülőgépen utaznak a szentesi szegfűk - külföldön csak a piros virágot kedvelik

vid kz/ká/11 la

1969. február 25.

a szentesi termál termelészövetkezet hévízfűtéses üvegházakban négyszázezer tő szegfűt gondoznak, s egész télen folyamatosan exportálnak. a hungaroflór vállalat közvetítésével kilenc országba kertészeti árujukat juttatják el. hetenként tizenkétezer szál virágot szednek és csomagolnak exportra. a legnagyobb vásárló a szovjetunió, finnország és a német szövetségi köztársaság. budapestre gépkocsival, majd onnét repülőgépen utazik az illatos szállítmány. gazdag színválasztékban nevelik a szegfűket, de külföldön szinte kizárólagosan a pirosat keresik. ezért az idén épülő új üvegházakban a világpiaci igényeknek megfelelően már csak piros és bordó virágokat telepítenek./mti/

--

bb. 3. kriminológiai vizsgálat sikkasztásos bűnügyekben

1 bc/gk/zs/11 cz

1969. február 25.

a belügyminisztérium, a legfőbb ügyészség és az igazságügyminisztérium az országos kriminalisztikai intézet közreműködésével közös kriminológiai vizsgálatot végzett. a felmérés azokra a társadalmi tulajdon károsító sikkasztásos ügyekre terjedt ki, amelyeket a múlt év első felében bíráltak el. az országos vizsgálat során 862 ügy 1302 terheltjével foglalkoztak.
/folyt.köv./

Leli

- 2 -

bb. 3. / kriminológiai vizsgálat ... folyt./ 11

a vizsgálat megállapította, hogy 1968 első felében mintegy 7 600 000 forintot tett ki a társadalmi tulajdonban okozott kár összege. elsősorban az állami és a szövetkezeti kereskedelem volt a „kárvallott”, de erősen érintett volt a mezőgazdasági és élelemezésügyi terület, valamint a közlekedési és szállítási szakág is. az ügyek többségében - csaknem 60 százalékában - a kárösszeg 1000 forintnál magasabb, de nem haladja meg a 10 000 forintot. ennél jelentősebb kár az ügyek csaknem 15 százalékában következett be. az elkövetési időtartam az ügyek 53 százalékában huzamos, meghaladja a három hónapot.

többnyire ugyanis hiányzott, vagy szakszerűtlen, felületes volt az ellenőrzés a felettes vagy felügyeletre hivatott szerv részéről.

érdekes megállapítása a vizsgálatnak, hogy a büntettek több mint a felét maguk a sértett szervek tárták fel. feltűnően kevés - nem egészen 4 százalék - volt olyan büntett, amelyet az ellenőrzésre hivatott felettes és pénzügyi szervek lepleztek le. állampolgári bejelentés és a vállalati dolgozók följelentése az ügyek mintegy 14 százalékában leplezte le a büntett elkövetését.

a büntettek elkövetési módjaival kapcsolatban azt tapasztalták, hogy leggyakoribb a beszédett díjak, bevételek elidegenítése, a munkahelyen kiadott anyag, felszerelés elsikkasztása, a munkaruhák elzálogatása, eladása, a bevételi bizonylatok meghamisításával elkövetett sikkasztás, a szállításra átvett anyagok, áruk elvétele, a termelészövetkezeti, állami gazdasági tulajdonban levő termények értékesítése. az ügyek jelentős részében a társadalmi tulajdon elleni sikkasztás más büntettek elkövetésével is párosul.

figyelmeztető adat, hogy az esetek 43 százalékában hiányzott vagy laza, felszínes volt az ellenőrzés. jelentős szerepet játszott az alapvető pénzügyi szabályok be nem tartása, a könnyű, kockázatmentes értékesítési lehetőség, a bizonylati fegyelem hiánya, a tulzott és fenntartás nélküli bizalom, a megoldatlan raktározási és tárolási helyzet, valamint az, hogy alkalmatlan, vagy szakképzetlen személyt bíztak meg pénzt és vagyont kezelésével.
/folyt.köv./

Leli

- 3 -

bb. 3./ kriminológiai vizsgálat ... 2. folyt./ 11

a felmérés során találkoztak azzal a helytelen nézettel, hogy a társadalmi tulajdon védelme kizárólag csak a bűnüldöző és igazságügyi, illetve üzemen belül az üzemenrendészeti szervek feladata. negatívan hatott a többi között, hogy egyes vezető beosztásúaknál hiányzott a példamutatás, illetve közömbösök voltak, esetenként pedig maguk is részt vettek a büntetett elkövetésben. figyelmeztető az is, hogy az elkövetők között mintegy 22 százalékban voltak vezető vagy bizalmi beosztásban levők.

az elkövetők között egyébként a férfiak 80, a nők 20 százalékos arányt képviseltek. az elkövetők legnagyobb csoportja - mintegy 55 százalék - 30-49 év közötti. további jelentős kategória a 22-29 éveseké. foglalkozás szerint az elkövetők több mint egyharmada alkalmazotti kategóriához tartozott. az elkövetők zöme - több mint négyötöde - csupán az általános iskola egy-nyolc osztályát végezte el. mintegy 23 százalékban voltak büntetett előéletűek; többségüket már kétszer vagy többször elítélték. a büntettek indítékai között csaknem 10 százalékos arányban szerepel a káros szenvedélyek kielégítésére való törekvés.

a vizsgálat egyébként megerősítette, hogy az elkövetésben sok olyan körülmény játszott döntő szerepet, amelyeknek jelentős része minden anyagi befektetés nélkül, helyileg is felszámolható. egyöntetű tapasztalat, hogy a büntettek tekintélyes hányadát meg lehetett volna előzni, ha betartották volna a pénzügyi, nyilvántartási és ellenőrzési szabályokat./mti/

bb. 4. spanyol napok az egyetemi színpadon

1 fe/mné/zs/11 la

1969. február 25.

a spanyolnyelvű klasszikus és kortársi irodalom bemutatására készül az egyetemi színpad. a márciusban kezdődő „spanyol napok” sorozatban lesznek művek, amelyek magyarországi ősbemutatóként kerülnek a közönség elé.
/folyt.köv./

Zsel

- 4 -

bb. 4./ spanyol napok ... folyt./ 11

jossé triana kubai író, „a gyilkosok éjszakája”, című drámáját ruszt józsef rendezésében az universitas együttes adja elő két alkalommal - március 1-én és 2-án. az egyetemi spanyol színjátszó kör előadásában az érdeklődők „amikor cor tez partraszállt”, címmel láthatnak összeállítást colombus, cortéz, lass cassas, leveleiből, arreola regényéből, s a kevésbé ismert indián irodalomból. másik alkalommal kecskés andrás gitár- és lantművész spanyol népdalokat és reneszánsz dalokat játszik. külön estét szentel a program a modern kubai költőnek, írónak. miguel barnet, césar leante, che guevara, nicolas guillen és fayad jamis művei mellett a „kigyóölő ének”, című összeállításban szóhoz jutnak nálunk még ismeretlen fiatal kubai költők is./mti/

..-

bb. 5. tavaszi ujdonság: a filézett biharugrai nemesponty

vid kz/11 ká

1969. február 25.

biharugrai halgazdaságban évente százharminc- száznegyven vagon halat nevelnek. az izletes nemespontyok eddig élve kerültek a hazai és külföldi piacokra. a halgazdaság vezetői az értékesítésben is keresik az újat, a gazdaságosabbat. ezért határozta el többek között, hogy tavaszi ujdonságként fél- és egykilós csomagolásban filézett nemespontyot hoznak forgalomba. a mélyhűtött halszeletek műanyag tasakokban kerülnek a boltokba./mti/

..-

bb. 6. a carmina burana miskolcon, a budavári te deum kecskeméten

1 ol/hné/zs/11 la

1969. február 25.

a tavasz és a nyár gazdag zenei programjának egyik érdekessége hogy a budapesti kórus az országos filharmónia rendezésében - vidéki hangversenyeket is tervez. az együttes március elején miskolcra látogat, ahol orff: carmina burana és sugár: hunyadi című művét szólaltatja meg.

/folyt.köv./

- 5 -

Zsel

bb. 6. / a carmina burana ... folyt./ 11

ugyane hónap végén kecskeméten vendégszerepel haydn: nelson miséjével, és kodály: budavári te deum-ával. a terv az, hogy a kórus a nyári hónapokban veszprémben is fellép. honnegger: johanna a máglyán című oratóriumával. ugyancsak a nyári program, hogy az esztergomi bazilikában liszt: esztergomi misé-jét és kodály: psalmus hungaricus-át éneklje a kórus./mti/

-. -

bb. 7. magyar tervezésű autós-pihenő és ellátó az ndk-ban
1 sb/gk/1e/11 la 1969. február 25.

magyar tervezőket vas zoltánt, az áéti építészt és munkatársait - bízták meg hogy az ndk észak-déli nagy autópályájának egyik forgalmi csomópontjára, a drezda melletti willsdorffba autós-pihenőt és ellátót tervezzenek. az autós-vendégek részére 400 személyes önkiszolgáló éttermet - modern konyhával - és automata büfét terveznek. ugyancsak magyar tervek alapján kapnak szolgálati lakásokat a csomóponti autós-pihenő dolgozói és átvonuló szálláshelyet az országutakat járó kamionosok. érdekes és bonyolult feladat az autópályáról letérő kocsik keresztetűzde-mentes utvonalaának megtervezése. a bekötő és terelő úthálózatban több aluljáró is épül majd.

a magyar szakemberek gondos vizsgálatok alapján dolgozzák ki a terveket, hogy kiérdekeljék a német megrendelőket elismerését. teljes megalégedettségük ugyanis annyit jelentene, hogy ezt a tervet használnák fel ismételtelen - mint sorozat-tervet - az autópálya más forgalmi csomópontjaihoz telepítendő autós-pihenők és ellátók építéséhez is./mti/

-. -

bb. 9. üvegcsapda, a félkegyelmű -ujdonságok a nemzetiben
1 pr/tm/zs/11 la 1969. február 25.

két új bemutató előkészületeit kezdte meg a nemzeti színház társulata.

/folyt.köv./

Lel

- 6 -

bb. 9./ Üvegcsapda ... folyt./ 11

már próbálják vészi endre új drámájának, az üvegcsapdának a jeleneteit: a napjainkban játszódó történetet iglódi istván rendezte. a március végi bemutatón a főbb szerepekben kállai ferencet, töröcsik marit, őze lajost, daniel valit és a főiskolás blaskó pétért látják majd viszont a nézők.

március első hetében kezdik próbálni dosztojevszkij híres regényének a félkegyelműnek dramatizált változatát. szereposztás még nincs, az előadást egri istván rendezte majd. a bemutató érdekessége, hogy az a g. a. tovsztonogov adaptálta színpadra, aki szinte az első előadással egyidőben érkezik budapestre, mint a hazánkban vendégszereplő leningrádi gorkij színház igazgatója./mti/

-. -

bb. 8. fogamzásgátlás, vagy terhességmegszakítás? - szomorú statisztika a művi vetélések egészségkárosító következményeiről

1 ms/gk/zs/11 la

1969. február 25.

a fővárosi tanács egészségügyi osztálya statisztikai összeállítást készített a fővárosban egy év alatt végzett terhességmegszakításokat követő szövődményekről. eszerint 54 630 terhességmegszakításból 6349 esetben, tehát 11.6 százalékban jelentkezett hat héten belül akut szövődmény. a komplikációk több mint a fele utóvérzés volt, körülbelül egyharmada gyulladás, az esetek, mintegy 8 százalékában pedig lázas szövődmény lépett fel. a szövődmények túlnyomóan egészséges, a fogamzóképes kor elején levő nőknél fordultak elő, akik a műtét beavatkozás nélkül valószínűleg csak egészen csekély számban betegedtek volna meg nőgyógyászati betegségekben.

a lázas szövődmények, vagy a gyulladások után későbbi szövődményként számolni kell meddőséggel vagy méhen kívüli terhességekkel is, állapították meg a szakemberek. ezenkívül az akut szövődmények részleges gyógyulása után különböző zavarok keletkezhetnek a terhességek kihordásában, fenyegető vetélések, spontán abortuszok, koraszülések, szülési komplikációk, halvaszülések jelentkezhetnek később szövődményként, s ezek már a jövőbeni gyermeknépesség egészségét is komolyan veszélyeztetik.

-. -

Lel

- 7 -

bb 10. hat év alatt két és félszeresére nőtt a belföldi alumíniumfelhasználás

i jf/tr bh je la

1969. február 25.

a magyar alumíniumipari tröszt értékelése szerint a belföldön rendelkezésre álló alumínium mennyisége tavaly két és félszerese volt az 1962. évinek és összsúlya elérte a 160.000 tonnát. a nagymértékű növekedést jórészt az tette lehetővé, hogy az 1962-ben kötött magyar-szovjet timföld-alumínium az egyezmény értelmében 1968-ban már 70.000 tonnányi alumínium érkezett a szovjetunióból. az idei év forgalma nagyjából azonos lesz a tavalyival.

az egyezmény alapján importált alumínium-tömb kedvező előnyös ára lehetővé tette, hogy tavaly az ipar csökkentse egyes könnyű-fém termékek árát. az árszállítás mértéke átlagosan 20 százalék körül alakult. az árcsökkenés nagymértékben növelte az alumínium iránti keresletet, amely egyes termékeknel jóval meghaladta a kínálatot. az elsősorban félgyártmányokban mutatkozó hiány csökkentésére idén az alumínium tömb terhére 12-15 ezer tonnás nagyságrendben érkeznek olyan áruk, amelyek nagyon kapósak a feldolgozó iparban. elsősorban hengerelt cikkekkel, fólia-előtermékekkel és lemezfélezésekkel segíti ki a szovjet ipar a magyar partnereket. némileg könnyebb lesz a helyzet a második félévben, amikor belép a termelésbe a székesfehérvári széles szalagmű, amely részben szintén a szovjetunióból behozott alapanyagot dolgozza fel a hazai ipar részére.

az egyes termékfélék hiánya a következőekben fokozatosan megszűnik, részben az egyezményben előírt irányított növekvő szállítások, részben pedig az importanyagot feldolgozó hazai üzemi-bázis kiépülése következtében. /mti/

--

bb 11. józsef attila -hét makón

vid/fmbh ká cz

1969. február 25.

makón, - ahol józsef attila gimnáziumba járt, - az idén április 3-11 között egyhetes programmal emlékeznek meg a költő születésének 64. évfordulójáról. ez az eseménysorozat egyben megnyitja a makói felszabadulási emlékévknek, a hazánkban elsőnek - már 1944. szeptemberében - felszabadult magyar városban. /folyt . köv./

- 8 -

8.49 bh

8.49 bh

/bb 11. józsef attila ...folyt/

április 3-án a makói általános iskolások szavalóversenyével kezdődik a józsef attila-hét. ezen a napon kiállítást nyitnak, amelyen többek között a költő kéziratai, fényképek, vers-illusztrációk láthatók majd. április 4-én a felszabadulási emlékmű megkoszorúzása, s a kisz-fiatalok eskütétele után ünneplésen elhelyezik a város új könyvtárának alapkövét. az intézményben a tervek szerint ötvenezer kötet kap helyet, és elkészülte után józsef attiláról nevezik el. a továbbiakban irodalmi esteket, tudományos tanácskozásokat, könyvkiállításokat rendeznek. abban a tucatnyi makói intézményben, tsz-ben, amelyek józsef attila nevét viselik, szintén gazdag programmal emlékez-

nek a névadóra. április 10-11-én, a költészet napja alkalmából számos fővárosi és szegedi író látogat majd a városba és közreműködik az irodalmi műsorokon, író-olvasó találkozókon. /mti/

--

bb 12. érdekes adatok sárospatak első iskolájának történetéből

vid/fm bh ká cz

1969. február 25.

sárospatakon a középkorból származó római katolikus vártemplom környékén végzett ásatások során tavaly nyáron több helyi ségből álló épület romjai kerültek elő, amelynek egyik sarkára várfalat emeltek. az épület alatt famenyezetes pince húzódott, és bejáratának gótikus faragású ajtókeretei szintén megmaradtak. gömböri jános régész a helyiségek elrendezéséből arra következtetett, hogy az épület hajdan patak első iskolája volt. ennek alátámasztására a téli hónapokban széleskörű kutatásba kezdett s levéltári iratok, valamint régi könyvek tanulmányozása során sok olyan érdekes anyagot „tárt fel”, amelyek bizonyítják, hogy az iskola híres pataki kollégium elődje volt. egyes régi okiratok arról vallanak, hogy már a 15. század elején sok pataki diák tanult külföldi egyetemeken, és az esztergomi főszékesegyházi könyvtárban őrzött szalkai-kódex is utal arra, hogy a városban ebben az időben plébániái iskola működött. további kutató munkával tisztázta, hogy a templom melletti építmény az 1528. táján lezajlott ostromok során megrongálódott, majd a külső várfalak felépítésekor, az 1530-40-es években diákokat áttelepítették a klarissza-nőverek elhagyott kolostorába, amely a mai kollégium telkén állt. érdekes adat, hogy a kollégium 19. században lebontott első épületei - a trollya-huta és a fazekas-sor -építészeti elrendezésében hasonlít annak a templom mellett feltárt iskolához. /mti/

--

- 9 -

9.00 bh

9.00 bh

bb 13. „zöltségjáratok,, csongrádból zalába

vid-kz szb ká

1969. február 25.

gyümölcsöző kapcsolat alakult ki a csongrád megyei mind-
szenti tiszavirág tsz és nagykanizsa város között. a zalai kő-
olajipari vállalat a szövetkezetben még régebben termálkutat
furt. a munka közben kialakult szívélyes barátságból kétoldali
hasznos megállapodás született. a vállalat kérésére a tsz zöl-
ségjáratakat indított nagykanizsára, ahol elárúsító standot ka-
pott. minden héten kétszer szállítanak burgonyát, primőröket,
káposztát s más kertészeti cikkeket. csupán négy hónapos a rend-
szeres kereskedelmi kapcsolat s a közös gazdaság ez idő alatt
kétszázhetven ezer forint értékű árut vitt a „testvérvárosba,,
az odaszállítás magában nem lenne gazdaságos. a nagy utról azon-
ban nem üresen térnek vissza a gépkocsik. nagykanizsán kedvez-
ményes áron kapnak hordós és palackozott sört, ami viszont mind-
szenten hiánycikk, s a tsz forgalmas birkacsárdájában jó kelet-
je van. az árucseré mindkét fél számára előnyös. /mti/

bb 15. felújítják a veszprém megyei disztányér-festés ha-
gyományait

vid-kz szb ká

1969. február 25.

pázmány józsef balatonfüredi népi-kerámikus műhelyében
ujjái led a már félévszázada kihalt disztányér-festés. a tapol-
cai és a sümegi fazekasok, a városi cserépedénykészítők év-
századokkal ezelőtt az országhatáron is tulterjedő híre-
tek szert. a sümegi és a városi fazekasok különösen szép
népművészeti disztányérmekkel dolgoztak. az ő hagyományait
gyűjtötte össze a balatonfüredi népi-kerámikus, aki műhelyében
valóságos cserépedény muzeumot rendezett be. a kerámikus a ré-
gi minták és disztányérmek egy részét a mai kor formáigényéhez
alkalmazkodva, rendszeresen felhasználja. balatonfüredi műhe-
lyében kisméretű, falra függeszthető disztányérmeket készít so-
rozatban. szabad idejében rendszeresen dolgozik a műhelyben az
egyik utolsó városi festő, pilcz józsef is, aki évtizedek-
kel ezelőtt más szakmát volt kénytelen választani. a városi
festő, aki többet disztányérmeket ismer, 20 éves szünet után
most ismét kezébe vette az ecsetet és meglepő ügyességgel ele-
veniti fel a már részben feledésbe ment mintákat. /mti/

9.02/ju

-10-

902/ro
1012/Oru

bb 14. a szegedi ipari vásár századik kiállítója

vid/kz-ju ká cz

1969. február 25.

az idei szegedi ipari kiállítás és vásár iránt minden ed-
diginél nagyobb az érdeklődés. a július 18-án kezdődő rendezvény-
re már a századik kiállító cég is bejelentette részvételi igé-
nyét. korábban gyakran az esemény kezdetéig sem jelentkeztek
ennyien. a nagy érdeklődés arra mutat, hogy a szegedi vásár
fontos piackutatási, üzletkötési fórumá lépett elő. sok cég most
jelentkezett először, közöttük van az esztergomi elektromos mérő-
készülékek gyára, a fővárosi műszerkészítő és javító vállalat,
a pesti vidéki gépgyár, a fővárosi felvonójavító vállalat és több
más budapesti és vidéki vállalat. /mti/

bb 16. új áruházak épülnek a mátra kapujában

vid-kz/mné-ju ká cz

1969. február 25.

a mátra kapujában elhelyezkedő gyöngyösön, ahová évente
több mint egymillió turista érkezik az idén mintegy 50 millió
forintot költenek az üzlethálózat bővítésére. az április 4.
uton két áruház is épül egyszerre. az egyik több mint 12 mil-
lió forintos költséggel, a másik mintegy 6 millió forintért.
a mátrai uton két új bolt mellett egy szolgáltató ház építését
is megkezdtek. /mti/

bb 17. száműzik a brucellózist - csökkentik a borjuelhullást
- gyárat kap a holt nap takarmány-tápjá készthelyen

vid/kz-ju ká cz

1969. február 25.

rendkívüli hatású takarmánykiegészítőt állított elő dr.
csucska Elek, a veszprém-zala megyei állami gazdaságok főál-
latorvosa és dr. végh györgy, tanszékvezető egyetemi docens, a
készthelyi agrártudományi főiskola rektorhelyettese.
/ folyt. köv./

9.05/ju

902/ro
1012/Oru

-11-

bb 17. / számúzik a ... 1. folyt./-ju

az új anyag- sajátos szerkezetű szerves vegyület - kiválóan vizsgálható az üzemi gyakorlatban is. a reanal finomvegyszergyár már elhatározta, hogy 6 millió forint értékű soronkívüli beruházással új üzemét építtet készthelyen. ez év júniusában kezd meg a termelést, s naponta 5-6 tonna takarmánykiegészítőt készít.

a nagyjelentőségű szabadalomról, amely az állatállomány egyik a legnagyobb ellenségétől - a brucellózistól és a borjel-hullástól - szabditja meg, dr. csucska Elek tájékoztatta az mti munkatársát.

- a sejt életképességében - mondotta - döntő szerepe van bizonyos nyom- mikro- és makró elemeknek. meghatározzák a sejt működését és ezen belül a szervezet és a szervezet állapotát. ez a biológiai törvényszerűség volt kihatásaink alapja. megfigyeltük, hogy egyes járványok bizonyos mikroelemek hiányával járnak együtt továbbá azt, hogy a legtöbb betegség a fémekben szegény gyenge értékű talaj takarmányain növekedett állománynál jelenik meg. a gyógyításnál azonban gondot okozott, hogy az eddig készített fém-sókat tartalmazó takarmány kiegészítőkben a fém olyan kémiai kötésben található, amelyet a szervezet nagyon nehezen tud hasznosítani. ezért dr. végh Györggyel közösen olyan takarmány kiegészítőt állítottunk elő, hosszas kísérletezés után, amely a növényekben található fémtartalmu szerves vegyületek természetű s formáját ,, utánozza,,.

az új takarmány kiegészítő alapanyaga természetes vegyület, tőzegkivonat azaz huminsav. a ,, nyersanyag,, korlátlan mennyiségben megtalálható készthely környékén. az általunk előállított ugynevezett humin-keláttal szinte teljes eredménnyel gyógyítottuk a brucellózist, a meddőséget és a sertés ödémát.

a különböző mikro és makróelemek hiánya az emberi szervezetben is rendelkezésére okoz. hasznosítható-e ez a szabadalom a humán gyógyászatban?

- feltétlenül hiszen a biológiai törvényszerűségek megegyeznek. tudományos vizsgálataink ezért a jövőben orvosok bevonásával humán vonatkozásokra is kiterjednek - fejezte be nyilatkozatát dr. csucska Elek. /mti/

--

9.17/ju

-12-

9.17/ju

bb 18. háromszázötven lakás épül dunaujvárosban a tanács és a vállalatok összefogásával

vid-kz/mne bh ká cz

1969. február 25.

háromszázötven lakás épül az idén és jövőre dunaujvárosban a tanács és a vállalatok összefogásával. közülük 140-be már az idén beköltöznek. az akcióban résztvevő munkásoknak az építkezés megkezdésekor a költségek 15 százalékát kell befizetniük. a város legnagyobb üzeme - a dunai vasmű - indokolt esetben azonban még ehhez is kölcsönt nyújt. a tanács a kiviteli terveket ingyenesen bocsátja az építetők rendelkezésére és a bonyolítást is díjmentesen végzi. jelentős telekár-kedvezményt nyújt, hozzájárul a közművesítéshez, s magára vállalja a kapcsolódó beruházások költségeit. a számítások szerint a tanács hozzájárulása ilyen módon meghaladja az építési költségek 10 százalékát. /mti/

--

bb 19. fejlesztik a zalaegerszegi szállítógépgyárat

vid/kz bh ká cz

1969. február 25.

32 millió forintos költséggel fejlesztik a zalaegerszegi szállítógépgyárat, melynek termékei - a különböző szállítószalagok, rakodó és anyagmozgató gépsorok - itthon is, külföldön is keresettek. négy és fél ezer négyzetméter alapterületű darupályás szerelőcsarnokot építenek és ezzel évi nyolcvan millió forint értékű szállítóberendezéssel többet tudnak előállítani mint eddig, a gyár tovább növelheti munkáslétszámát is. /mti/

--

bb 20. a borsod megyei építőipari vállalat próbálja ki a tiszai vegyikombinát új termékeit

vid-kz/mné bh ká cz

1969. február 25.

a borsod megyei építőipari vállalat, valamint a tiszai vegyikombinát lakkfesték és mügyantagyára között létrejött megállapodás szerint a tvk az idén tíz új festéket, ragasztó és más építőiparban használatos anyagot ad át kísérleti célokra az építőknek. szerepelnek közöttük nyílászáró szerkezetek mázolására alkalmas festékek, tapéta ragasztószerek, vegyileg kötött korrozióvédő anyag, továbbá a panelek külső felületének megvédésére, élénkítésére szolgáló szintelen zománclakk. az utóbbinak nagy előnye, hogy a vele kezelt külső homlokzati panelekről az eső a szennyeződést könnyen lemossa. az építőipari szakemberek szakvéleményt mondanak a kipróbált anyagokról, s ezt a tökéletesítésükhöz használják fel. hasonlóképpen értékelik az új termékek használatának gazdaságosságát is. /mti/

--

-13-

9.45/ju

9.45/ju

bb 21. ágyban dohányzott - füstmérgezésben meghalt

ife/gk bh cz

1969. február 25.

Kállai sándor 44 éves téesz-tag kántorjánosi községben levő lakásán ittasan dohányzott az ágyban, közben elaludt. az égő cigarettától az ágynemű meggyuladt és a szerencsétlen ember füstmérgezésben meghalt. /mti/

bb 22. közlekedési balesetek

i fe/gk bh cz

1969. február 25.

az elmúlt 24 órában több súlyos közlekedési baleset történt, s az áldozatok között több az idős ember.

hajdudorog községben a helyi sütőipari vállalat gépkocsijával kanada mártón 48 éves sofőr elütötte simon péterné 70 éves háztartásbelit, aki a kórházba szállítás után meghalt.

kocs és nagyigmánd között borsányi béla 48 éves sofőr, budapesti lakos a megengedettnél nagyobb sebességgel, figyelmen kívül vezette a budapesti élelmiszerkiskereskedelmi vállalat pótkocsis tehergépkocsiját, a járművel az árokba borult és a vezető- a helyszínen meghalt.

budapesten, a vi. kerületben, a körönd és a népköztársaság utja kereszteződésében özv. csermely zsigmondné 63 éves nyugdíjas szabálytalan helyen, tilos jelzéssel ment át az uttesten

és egy személygépkocsi halálra gázolta.

a viii. kerületben, a rákóczi úton naphegyi mihály 80 éves nyugdíjas egy villamos mögül lépett az uttestre s egy taxi elütötte. az idős ember súlyosan megsérült.

az i. kerületben, a krisztina téren eiszel péterné 75 éves háztartásbeli tilos jelzéssel ment át az uttesten és egy villamosüzemkocsi elütötte. az asszony súlyos sérüléssel került kórházba.

a xiv. kerületben, a miskolci utca és a szuglóutca kereszteződésében loys józsef 37 éves sofőr, vecsési lakos tehergépkocsival nem adta meg az elsőbbséget és összeütközött egy személygépkocsival, amelynek vezetője, nagy ferenc 28 éves sofőr s utasa, országh istván, súlyosan megsérült. a tehergépkocsi vezetője ellen eljárás indult. /mti/

- 14 -

10.18 bh

10

11.15 Dm

bb 23. „elnyelte„ a gyógyviz a kukoricatáblákat - nagyszabásu tervek a büki gyógyfürdő fejlesztésére

sr bh cz

1969. február 25.

néhány év alatt szinte európszerte ismertté vált a nyugat-dunántuli bük község neve. itt található közép-europa egyik legbővizűbb gyógyfürdője. az 58 celsius fokos víz különösen a mozgásszervi betegség ellen hasznos, a fürdő három medencéjében évente több mint 150 000 beteg keres gyógyulást.

az országos gyógyfürdőügyi igazgatóság vezetője dr. vadász gyula az mti munkatársának adott nyilatkozatában elmondotta, hogy egészségügyi körökben igen nagyra értékelik az eddigi büki eredményeket.

a víz kiváló- és a vas megyei hatóságok - a helyiek és a megyeiek egyaránt - igen sokat tettek azért, hogy a fürdő kulturált körülmények között fogadhassa vendégeit. természetesen mi is mindenben igyekszünk támogatni őket. sajnos a központi beruházási keret nem engedi meg, hogy anyagilag is a segítségükre siessünk. megtaláljuk azonban a módját annak, hogy a segítségünk így is hathatós legyen.

dr. gonda györgy, a vas megyei tanács vb. elnöke elmondotta, hogy a fürdő népszerűsége évről évre növekszik. a fejlődésre jellemző, hogy a gyógyviz szinte „elnyelte„ a kukoricaföldeket, hiszen ahol néhány évvel ezelőtt még szántóföldi művelés folyt ma már három medencében naponta hétezer ember találhat felüdülést, gyógyulást. az elkövetkezendő időkben a fejlődés meggyorsul. a különleges összetételű gyógyviz hasznosítására nagyszabásu tervet dolgoztak ki és e tervek valóra váltásában 21 millió forint bankhitellel és kilenc millió forintos vállalati segítséggel számolhatnak. a tervezett építkezések 1971 őszére készülnek el. a forrás közelében a gyógyulást keresőket szolgálja majd a barokk szapáry kastély, amelyet hat millió forintos költséggel restaurálnak. a tervek között szerepel egy négyszáz ágyas szot üdülő építése is.

a büki melegvízforrás alig 15 kilométerre van az osztrák határtól. idegenforgalma évről évre emelkedik ma már tízezrekre tehető egy-egy esztendőben a bükre látogató külföldiek száma.

- szólni kell arról a nem hivatalos baráti tárgyalásokról is - mondotta még dr. gonda györgy - amelyet osztrák szomszédainkkal folytattunk. ausztriából jártak nálunk idegenforgalmi szakemberek és felkeresett bennünket a burgenlandi tartomány főnöke is. ausztriában nincs a bükihez hasonló gyógyviz, így várható, hogy a következő években az osztrák betegek nagyobb számban, szervezett formában keresik fel majd a büki gyógymedencéket. /mti/

- 15 -

11.23 bh

11.25 Dm

12.02 Dm

bb 24. „ nukleáris szemek,, a gagarin hőerőmű bunkereiben

1 tz/tr-ju ie cz

1969. február 25.

az erőmű- és hálózat-tervező vállalat felkérésére az országos atomenergia bizottság izotóp intézete kidolgozott egy olyan nukleáris érzékelő rendszert, amely folyamatosan figyelemmel tudja kísérni, hogyan változik a szén mennyisége az erőművek kazánjait tápláló „ bunkerekben,, ennek alapján az erőműberuházó vállalat megrendelte az izotóp intézetnél a konkrét érzékelő rendszert is, amely mintegy a szeme, mégpedig a szó szoros értelmében sugárzó szeme lesz a gagarin hőerőmű folyamatos szénutánpótlást vezérlő automatikájának.

a leendő hét kazán négy-négy bunkerében, tehát viszonylag szűk telephelyen összesen 200 érzékelő, teljesít majd szolgálatot,, az érzékelők két alkatrészből állnak. az egyik maga az izotóp, amelyet a bunker falába építenek be. az izotóp sugárzásával pontosan a szemközti falban elhelyezett detektorok célzózzák meg. a detektor azonban a sugárát csak akkor veszi észre, ha közte és az izotóp között nincs szén, ha tehát a bunker széntartalma nem éri el azt a szintet, ahol a sugár áthalad. minden bunker falába több ilyen érzékelő párt építenek be különböző magasságokban, úgy, hogy a tervek szerint a 20, a 35, a 70, és a 100 százalékos telítettséget mutatják majd. a vezérlő automatika azután az érzékelő rendszer által adott információk alapján gondoskodik a szén adagolásáról. /mti/

--

bb 25. „ sir-nevet,, szerződés a phylaxia és a mezőgazdasági üzemek között

1 jf/jf-ju ie cz

1969. február 25.

a phylaxia oltóanyag és tápszertermelő vállalat tiz állami gazdasággal és több termelőszövetkezettel kötött szerződést, amelynek értelmében kidolgozza az üzem adottságainak legmegfelelőbb takarmányozási eljárást, saját gyártmányainak helyilleg legjobb felhasználási módját. első lépésként részletesen felméri a lehetőségeket, majd szaktanácsot adnak a takarmányozási program bevezetéséhez. a vállalat a szerződésekben bizonyos eredmény elérését szavatolja. a megállapodás lényegében a „ sir-nevet,, alapon történik. ez azt jelenti, hogy a korszerű takarmányozással elért többleteredményekből a phylaxia bizonyos arányban részesedik. amennyiben viszont a takarmányozás - az előírások megfelelő betartása esetén nem vezetne a kívánt eredményre, a vállalat megtéríti a mezőgazdasági üzem többlet kiadását. /mti/

11.42/szb

--
-16-

11.50

B. B. J. J.

26. a nemzetiségi községek településfejlesztési, igazgatási és művelődésügyi feladatairól határozott a nógrád megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid/ká bh cz

1969. február 25.

a nemzetiségi községek településfejlesztési, igazgatási és művelődésügyi feladataival kapcsolatos intézkedési tervet hagyott jóvá keddi ülésén a nógrád megyei tanács végrehajtó bizottsága. eszerint ellenőrzik az 1967 évi tanácstagai és országgyűlési képviselői választások idején elhangzott közérdekű javaslatok sorsát és a még valóra nem váltott javaslatokat beépítik az 1969-1970. évi fejlesztési tervekbe. az intézkedési terv foglalkozik a szlovák nyelvű óvodák működésével. kimondja: a tanácsszervek vizsgálják meg annak lehetőségét, hogy a balassagyarmati gimnáziumban második idegen nyelvként bevezessék a szlovák nyelv oktatását. ezután is minden évben megrendezik Bánkon a nemzetiségi öntevékeny művészeti csoportok és irodalmi színpadok megyei seregszemlejét. ezzel egyidejűleg évente szlovák filmhetet rendeznek a nemzetiségi községekben. /mti/

--

bb 27. a tsz törvény végrehajtásáról tárgyalt a szolnokmegyei tanács vb.

vid/kz bh ká cz

1969. február 25.

a termelőszövetkezeti törvény végrehajtásának eddigi tapasztalatait tűzte napirendre keddi ülésén a szolnok megyei tanács végrehajtó bizottsága. az összegezés szerint a tsz törvény gyakorlati érvényesítése kedvező hangulatot teremtett a községi gazdaságokban. az alapszabályt tárgyaló közgyűlések után 1968-ban csaknem hatezer, többségében fiatal tag lépett be a megye termelőszövetkezeteibe - rendezték az alkalmazottak és a pártoló tagok helyzetét is. csaknem másfélszer állandó alkalmazottból tsz tag lett és ezzel mintegy hatvan százalékkal csökkent az alkalmazottak száma. a pártoló tagok közül harminckilencet vettek fel tsz tagnak. javult a tagság szociális ellátottsága. a tsz-ek többsége fizetett szabadságot, bevonulási-, házassági-, temetkezési segélyt ad tagjainak és sokoldalúan segíti az időseket. az üzemi balesetet szenvedettek közül a múlt évben 123 tagot könnyebb munkakörbe helyeztek és munkaalkalmat teremtettek 281 csökkent munkaképességűnek is. a jelentés szerint a tsz-ek vezető szerveinek működése megfelel a törvény előírásainak. a közgyűlés hatáskörét azonban nem minden alapszabályban rögzítették. az utóbbiak figyelmét felhívták e hiány pótlására. az önálló vállalat-szerű gazdálkodás növeli az ellenőrző bizottságok szerepét és feladatait. a gyakorlat szerint azonban a tsz-ek belső ellenőrzése nem kielégítő. a vb szükségesnek tartja, hogy a tsz-szövetségek és tanácsok nagyobb gondot fordítsanak az ellenőrző bizottságok tagjainak továbbképzésére és az ellenőrzési módszerek kialakítására. /mti/

--

- 17 -

12.20 bh

bb 28. titkos szavazás : asszony lett a számadó

vid/kz ká bh cz

1969. február 25.

tamás jánosné személyében asszony számadót választottak a balatonkenesei egyetértés tsz vilonyai juhászatának dolgozóit. a választás titkos szavazással történt. a vezetőség véleménye szerint a juhászoktól asszony még sose kapott nagyobb elismerést.

az 53 éves asszony, akinek apja pásztor volt és a férje is juhász, nagy szakmai tekintélynek köszönheti megválasztását. rábízta a legértékesebb nyáj, a 173 darabos törzskönyvezett tokiykos állomány nevelését is. az országos állattenyésztési felügyelőség legutóbbi ellenőrzése szerint ez az ország legjobb költségvetése.

a balatonkenesei szövetkezet juhászata 1 millió forintot jövedelmezett 1968-ban. tamás jánosné, akinek a havi átlagkeresete eléri a 4500 forintot, tavalyi jó munkájáért, férjével együtt 30.000 forintot kapott prémium és nyereségrészesedés címén. /mti/

bb 29. „óriástermoszt”, építenek a villányi hegyen

vid/kz ka bh cz

1969. február 25.

a villányfelett emelkedő hegy oldalában különleges borospincét - valóságos „óriástermoszt”, - építet a márkás borairól híres villány-siklósi állami gazdaság. a toronyszerű építmény fele a földben lesz, s mintegy 24 ezer hektoliter bort tárolhatnak majd benne. a falak - a termoszpalcakhoz hasonlóan többrétegesen készülnek, úgyhogy a külső hőmérséklet változásai ne befolyásolják a bor hőfokát. a föld alatt hozzákapcsolják a gazdaság másfél kilométer hosszúságú pincelabirintusához. a tizenöt szögletű épületben hatalmas, üvegcsempével bélelt rekeszekben helyezik el a bort, amelynek kezelését gépesítik. a szakértők kiszámították, hogy a toronypince feleannyiba kerül mint a hagyományos, földbevéjt borospincét építenének. terveit most készítette el az agroterv, építését hamarosan megkezdik és a jövő ősszel szüretelt bor egy része már ebbe az érdekes tárolóba kerül. /mti./

- 18-

15⁰⁰mo
1335 Du

bb 30. új alapokra helyezik a hazai növényvédelem elméletét és gyakorlatát - megkezdődött a 19. növényvédelmi tudományos értekezlet

t jf/j-ju ie cz

1969. február 25.

a magyar agrártudományi egyesület, a növényvédelmi kutató intézet, a mém növényvédelmi szolgálata és az agrotársaság / endezésében kedden a technika házában megkezdte tanácskozását a 19. növényvédelmi tudományos értekezlet. a háromnapos tanácskozáson 700 szakember - közöttük több szovjet, lengyel, angol, osztrák, ndk- és neszke-beli vendég - vesz részt.

a tudományos tanácskozást dr. gergely istván mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterhelyettes nyitotta meg, aki elmondotta: az idei értekezlet annál is jelentősebb, mert a szakemberek egyöntetű véleménye szerint mind az elmélet, mind a gyakorlat szempontjából új alapokra kell helyezni a növényvédelmet. eddig a növényvédelem nagyüzemi elterjesztésén volt a hangsúly. a nemrégiben kidolgozott növényvédelmi kódex, valamint a tudományos kutatások legújabb eredményei azonban most már egyre inkább a kémiai anyagok felhasználásának gazdaságosságát és a termelés biztonságát helyezik előtérbe. a mezőgazdasági üzemek az elmúlt évben másfélmilliárd forintot költöttek különféle növényvédőszerre, s ezeket négymillió hektárnyi területen használták fel. a növényvédőszer az azonban a kívánt négy-öttszörös megtérülés helyett csak 2,5-3-szorosan „fizetik ki magukat”, és ezen a helyzeten feltétlenül változtatni kell, a felhasznált adagok és a védekezési időpontok optimumának megközelítésével.

ezután nagy bálint, a mém növényvédelmi főosztályának vezetője a hazai növényvédelem időszerű feladatairól számolt be. a korszerű növényvédelem szempontjai érvényesülnek az új növényvédelmi kódexben, amely az új gazdaságirányítási rendszernek megfelelően teljes önállóságot ad a termelőknek a technológiák megválasztásánál. ugyanakkor, a növényvédelem társadalmi jellegéből kiindulva, a kódex megszigorította a járványügyi hatósági intézkedéseket és a növényvédőszer felhasználását 1970-től képzettséghez köti.

/ folyt. köv./

12.57/ju

-19-

13⁰⁵mo

1340 Du

bb 30. / új alapokra... 1. folyt./-ju

nagy részt a szakértelem hiánya okozza, hogy az utolsó évek felmérései szerint hazánkban a műtrágyák és a növényvédőszeres hatékonysága mindössze 50-70 százalékos. a szaporításra azért is szükség van, mert a felhasznált kemikáliák mennyiségével azonos arányban nőttek a vegyszerek okozta károk is, tavaly 340 mérgezési eset fordult elő a szakismeretek biztosításához az intézkedések komplex rendszerére van szükség.

a növényvédelem anyai és technikai ellátottsága az utóbbi 8-9 év alatt jelentősen fejlődött. a nagyüzemi növényvédőgéppark állomány száma eléri a tizezret, és a nagyüzemek ma már 200féle vegyszer között válogathatnak. az ellátás - főleg a választék és a minőség szempontjából - mégsem zökkenőmentes. a választék bővül, elsősorban a klórozott szénhidrogének helyettesítésére máris 50 új növényvédőszert engedélyeztek és csaknem 300 különféle készítményt vizsgáltak meg.

a növényvédelmi főosztályvezető ezután a tudományos kutatás jelentőségét emelte ki. elmondotta: a kutatók feladatait világosan meghatározzák a megoldatlan problémák. nagy bálint vitába szállt a kutatók egy része körében kialakult nézetekkel.

- egyesek a kutatási témák meghatározását az intellektuális kutatási szabadságra hivatkozva próbálják visszautasítani, - mondotta. - ezzel szemben a növényvédelmi tudományok régen ki-
nőtték már a polihisztorok, az „intellektuálek”, korát; a jövő a komplex együttműködés. más oldalról: még a kutatásra is érvényes az a tétel, hogy az állam által fizetett munkaidőben az állam érdekeinek megfelelő tevékenységet kell folytatnia mindeki-
nek, aki ezért pénzt vesz fel. ez nem a kutatás szabadságának valamilyen módon való korlátozása, hanem az egyéni érdekek a társadalmi érdek alá rendelése abban a nagy kollektív erőfeszítésben, amely a növényvédelem legjobbjait az utóbbi időben eredményesen tömöríti.

az értekezlet alkalmával a technika házában dr. soós gábor mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterhelyettes kiállítást nyitott meg, amelyen 200féle vegyszer mintáját mutatják be.

a tudományos értekezlet első napján 9 előadást tartottak a növényvédelem elméleti és gyakorlati kérdéseiről. /mti/

-20-

13.02/ju

1310
1340 Dm

bb 31. időjárásjelentés

gk bh cz

1969. február 25.

a meteorológiai intézet jelenté 1969. február 25-én, kedden 13 órakor:

enyhe, többfelé esős idő

európa időjárási helyzetében az elmúlt 24 óra folyamán lényeges változás nem történt. közép-, nyugat- és dél-európában folytatódik az évszakhoz képest általában enyhe, többfelé páráns, csapadékos idő. ugyanakkor a szovjetunió európai területének és skandináviának nagy részén kevesebb a felhő és a csapadék. de a hőmérséklet napi csúcstételei még mindig néhány fokkal fagy-pont alatt alakulnak ki.

hazánkban hétfőn általában borult volt az ég. csak az észak-keleti megyékből jelentettek változó felhőzet mellett több órára napsütést. a délelőtti órákban a nyugati megyékben esni kezdett az eső és a nap folyamán az esőzés fokozatosan keleti irányba terjedt. a lehullott csapadék mennyisége általában 5 milliméter alatt maradt, csupán barcson érte el a 7 millimétert. a hőmérséklet a naposabb északkeleti vidéken és a tiszántúlon 6-10, máshol csak 1-5 fokig emelkedett. ma hajnalra mínusz 2 - plusz 3 fokig hűlt le a levegő. délelőtt borult idő volt, többfelé volt ködösítés. eső. a hőmérséklet 11 órakor 1-5 között volt.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke plusz 3.7 fok volt, 1.6 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor a hőmérséklet budapesten plusz 3 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 757 milliméter, alig változik.

várható időjárás szerda estig: erősen felhős, páráns, helyenként ködös idő, többfelé szitálással, esővel, a hegyeken havazással. gyenge, időnként kissé megélénkülő keleti, délkeleti szél. az olvadás hegyeink magasabban fekvő részeinek kivételével folytatódik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 1 - plusz 4, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán plusz 2 - plusz 7 fok között.

a duna vízállása budapestnél 306 centiméter. /mti/

- 21 -

13.54 bh

1318 Dm

bb 32. 12 ország részvételével szén- és gázkitörésekkel foglalkozó nemzetközi szimpózium lesz harkányfűrdőn

vid/kz-ju ká cz

1969. február 25.

az ENSZ európai gazdasági bizottság szénbizottságának felkérésére március 23 és 30 között szén- és gázkitörésekkel foglalkozó nemzetközi szimpóziumot rendeznek Magyarországon. Európa minden olyan országa - Anglia, Ausztria, Csehszlovákia, Franciaország, Jugoszlávia, Lengyelország, az NDK, az NSZK, Románia és Törökország - elküldi képviselőjét ahol szén- és gázkitörésveszélyes bányák vannak. az ENSZ európai gazdasági bizottságától hat vendéget várnak, továbbá bejelentette részvételét Ausztrália is. összesen 45 külföldi és 40 hazai résztvevője lesz a szimpóziumnak, amelynek színhelyül a mecseki szénbányák vállalat harkányi üdülőjét választották.

a szimpózium célja a szén- és gázkitöréses bányák művelésével kapcsolatos tapasztalatok, a megelőzést szolgáló kutatások eredményeinek ismertetése, s olyan információk cseréje, amelyek alkalmasak a veszély mértékének csökkentésére, az élet és üzembiztonság javítására illetve az ilyen bányák gazdaságosságának növelésére.

a szimpózium négy fő témaköréből 24 tanulmány érkezett. ezek magyar fordítását mintegy 400 oldal terjedelemben a magyar résztvevők rendelkezésére bocsátják. a külföldiek pedig az eredeti nyelven kapják kézhez. egyébként a tanulmányok szóban nem hangzanak el, hanem összesítés, értékelés alapján a négy fő témában összefoglalót készítenek belőlük s mint a vita tárgyát, a szimpózium elé terjesztik. később a három ENSZ nyelven a vitaanyagot írásban is megjelentetik.

a technikai előkészítésen már javában dolgoznak. a harkányi bányászüdülőben külön terem alakítanak ki erre az eseményre, amelyben négy nyelven szimultán fordítást biztosítanak. /mti/

--

13.50/ju

-22-

1355
1428

bb 33. négy többszobás lakás egy szerelvényen

ö vid-kz/mné szb ká

1969. február 25.

ujtípusú - öt és tizszintes loggiás lakóházak kialakítására alkalmas nagypanelek és térelemek gyártására állították át a dunaujvárosi házgyárat. az újfajta térelemekből először a szegedi lakásépítkezésekhez szállítanak nagyobb mennyiséget. az első nagyobb próbaszállítmányt kedden indították utnak. a házgyári elemek távolsági szállítására alkalmas speciális vasuti szerelvényt a szombathelyi MÁV járműjavítóban készítettek az építésügyi és városfejlesztési, valamint a közlekedés és postyügyi minisztérium megbízásából. ezzel lehetőséget teremtettek arra, hogy a panelek költséges és körülményes közúti szállítását vasutai szerelvényekkel a szombathelyi járműjavítóban szabványos, nyitott vagonok alakították át erre a célra. a 3,5-5 tonnás épületelemek szállítási igényeinek megfelelően hétféle kocsi típust terveztek. alkalmasak ablakokkal felszerelt homlokfalak, térhatárolók, előre elkészített lépcsők, fűdém szerkezetek, stb. továbbítására. egy-egy 28 kocsiból álló szerelvény négy többszobás összkomfortos lakás összes elemét elszállítja. a speciális szerelvények irányvonatként közlekednek a házgyárak és a nagyobb építkezések között. ha az építkezés közel esik az állomáshoz, ideiglenes vágány lefektetésével biztosítják, hogy a szerelvényeket csak a helyszínen kelljen kirakni. ahol erre nincs lehetőség, ott az aköz továbbítja a pályaudvarról a paneleket. a későbbiekben más házgyárak is ezt a szállítási módszert alkalmazzák. /mti/

--

bb 34. „utaznak,, a húsvéti bárányok

vid-kz/mné szb ká

1969. február 25.

olaszországba irányított vagonokat raktak meg kedden húsvéti pecsenyebáránnyal szabolcs-szatmár megyében. az alig 6-8 hetes gyapjas állatok az utazás előtt gondos orvosi vizsgálaton estek át és megkapták a ragályos betegségek elleni védőoltást. szerdán-csütörtökön újabb szállítmányokat indítanak a megyéből külföldre. április elejéig 10 000 húsvéti és ugyanennyi expressz pecsenyebáránnyt továbbítanak, egész évben pedig körülbelül 60 000 juh kerül erről a kelet-magyarországi tájról külföldre. /mti/

--

14.05/szb

-23-

1410
1428

bb 35. az anyagi ösztönzés rendszerének tapasztalatait vitatták meg a komárom megyei tanács végrehajtó bizottságának ülésén

vid/ká bh cz

1969. február 25.

a tanácsokhoz tartozó több mint tízezer embert foglalkoztató vállalatokgazdálkodását értékelte keddi ülésén a komárom megyei tanács végrehajtó bizottsága. a múlt évben ezek az üzemek, vállalatok 17,3 százalékkal növelték termelésüket, az átlagosnál is nagyobb mértékben bővítették a gépipar és az élelmiszeripar termelését. a gépiparban a keresettebb termékek gyártására tértek rá, ilyen megfontolásból növelte a megyei fémipari vállalat az autók alvázak és az akkumulátorok gyártását. a tanácsai építőipar kapacitása viszont kevés. ez a vállalat változatlanul képtelen az igények kielégítésére.

a vb ülésen számbavették, hogy az anyagi ösztönzésnek milyen új módszereit alkalmazták a legeredményesebben. megállapították, azokon a helyeken érték el a legjobb teljesítményeket, ahol az önköltség csökkentésére külön prémiumot tűztek ki. a túlzott óvatosságot, a maximális biztonságra való törekvést bizonyítja viszont az, hogy évközben a részesedési alappól csak minimális összeget fordítottak jutalmazásokra, bérfejlesztésre. a végrehajtó bizottság a differenciáltabb bérezésre, valamint a változatosabb bérformák alkalmazására hívta fel a vállalatok figyelmét. /mti/

--

bb 36. készül az első magyar állatgyógyászati receptkönyv

vid/kz/mné bh ká cz

1969. február 25.

a vas megyei gyógyszerészek kezdeményezésére megalakult az állatorvosi formulák normálé - az állatgyógyászati receptkönyv szerkesztőbizottsága. a szerkesztőbizottság vezetője dr. Kovács Jenő, az állatorvostudományi egyetem professzora. hazánkban első ízben készül állatgyógyászati fo-no. e fontos szakkönyv az embergyógyászatban leggyakrabban használt gyógyszerek receptjeit tartalmazza. az állatorvosnak nem kell felírnia a gyógyszer teljes összetételét csak a fo-no-ban szereplő címét. ezzel mind az állatorvosok, mind pedig a gyógyszerészek munkája egyszerűsödik, meggyorsul. az első magyar állatgyógyászati fo-no a tervek szerint még az idén elkészül. /mti/

--

14.36/ju

- 24 -

M^uo^oo

14 42

bb 37. tüzesek, bársonyosak az új homoki szőlőfajták borai

vid-kz/mné ká bh cz

1969. február 25.

kecskeméti határában - a szőlészeti kutató intézet miklós telepén - megkezdték az újonnan nemesített szőlőfajták borainak ,, vizsgáztatását,, ezuttal 70 szőlőhibrid bora került a zsűri elé. a végkövetelmény az, hogy a borok fűszeresek, harmonikusak legyenek. a most ,, vizsgálók,, közül különösen ígéretesek a fehérbort adó új hibridek. a legtöbb reményt az ezerjós a szürkebarát keresztezéséből származó k-11-eshez fűzik a kutatók. e bársonyos, aranyárga bort adó szőlőhibrid a legcsapadékosabb évjáratot is kibírja anélkül, hogy hogyói megrepedeznének, megrothadnának. a kadarka utódjának jelölt minőségi vörösbort adó új fajták nemcsak héjukban, hanem bogyójuk husában is vörös szinanyagot tartalmaznak. a legjobban vizsgáló új homoki borszőlő fajták egy, illetve félhektáros törzsparcellát kapnak, ezekről kezdik meg az elszaporításukat. /mti/

--

bb 38. a tervezettnél több lakás épül kecskeméten

vid-kz/mné bh ká cz

1969. február 25.

a kecskeméti városi tanács tevékenységét értékelte keddi ülésén a bács-kiskun megyei tanács végrehajtó bizottsága. a megyeszékhely kommunális fejlesztése terén elért eredmények között különös elismeréssel szóltak arról, hogy a harmadik ötéves terv időszakában az előirányzott 2.612 helyett több mint 3.000 lakást építenek fel. része van ebben annak, hogy a városi tanács messzemenően támogatja a népfront és a kisz lakásépítési akciót. hasonlóképpen pozitívan értékelte a megyei vb. a tanácstagok jelölőgyűléseken elhangzott javaslatok megvalósítására tett eredményes erőfeszítéseket. a lakosság által kért létesítményekre, mint rámutattak, eddig 28 millió forintot költöttek. ennek terhére épült fel az új gyalogos aluljáró, két autóbusz-váró, bővült a villany-vizvezeték és járdahálózat, korszerűsítettek több utszakaszt, növelték a bölcsődei férőhelyek számát és új boltokat nyitottak. az gazdaságirányítási rendszer lehetőségeivel élve helyet adtak a városban a szövetkezeti kereskedelemnek, amely máris korszerű abc áruházat nyitott, jelenleg pedig a városközpontban épített nagyáruházat. /mti/

--

14⁴⁵ no

15¹²

- 25 -

bb 39. bővítik a békéscsabai kötöttárugyárat

vid-kz/mné szb ká

1969. február 25.

negyvenmillió forintos költséggel bővítik a békéscsabai kötöttárugyárat - jelentették be a békés megyei tanács végrehajtó bizottságának keddi ülésén. a megépülő 1 000 négyzetméter alapterületű, háromszintes új üzem indulása után évi 160 tonnával növekszik a gyár termelése. hasonlóképpen termelésbővítési célokat szolgál a mezőkovácsházai fióklüzem még ez évben megkezdődő kialakítása. az utóbbi 300 asszonnak ad kereseti lehetőséget. a gyár bővítésével kapcsolatban az ülésen rámutattak, hogy a békéscsabai kötöttárugyár jelenleg már 750 fajta terméket szállít hazai és külföldi megrendelőinek. más-kés termékeit a világ minden táján szívesen vásárolják./mti/

bb. 45. kiállítás nyiregyházán oktatási dokumentumokból

vid/fm ká cz

1969. február 25.

„száz éves a népoktatás,„ címmel kedden kiállítás nyílt a nyiregyházi 4-es számú általános iskolában. idős pedagógusok gyűjteményeinek felhasználásával eredeti dokumentumok, jegyzőkönyvek, fényképek, korabeli újságok mutatják be a népoktatás városi és megyei fejlődését. a gyűjteményeket, jegyzőkönyveket a múlt század végéről és a század elejéről származó népiskolai bizonyítványok, oklevelek, kinevezési okmányok, osztálynaplók, nyomtatásban soha meg nem jelent - pedagógusok által írott - versek, kisregények, elbeszélések, utleírások, öntevékeny művészegyházokról készült fényképek egészítik ki. /mti/

15.22/e

- 26 -

kl

15 45

bb. 44. a részegségtől járni is alig tudott, mégis autót vezetett

vid/fm/e ká cz

1969. február 25.

ittas állapotban való járművezetés miatt vont a felelősségre a bíróság vojna józsef 44 éves tatabányai vájárta. a tatabányai benzinkút melletti eszpresszóban alaposan felöntött a garatra, majd az ott tartózkodó szücs ferencet - aki a szervizben gyakran javította gépkocsiját - megkérte, hogy vezesse helyette autóját és vigye el őt tatára. vojna utközben is folytatta az italozást, és amikor ismét meg akarta állítatni a kocsit az egyik vendéglő előtt, szücs nem volt hajlandó erre. ekkor vojna úgy elrántotta a kormányt, hogy csaknem beborultak az árokba. szücs kiszállt, hogy értesítse a rendőrséget, vojna pedig a volán melléült és 100 méterrel arrébb, az m-1-es főközlekedési út árkában kötött ki. a részegségében szinte járni is képtelen férfi éjszaka a rendőrségen józanodott ki. amint azonban elhagyta a rendőrség épületét és beült kocsijába, azonnal „utánpótláshoz,, folyamodott az autóban maradt söröslüvegből. szerencsére egy rendőrfőnök felfigyelt a bizonytalanul haladó kocsira, megállította és így nem történt baleset.

a bíróság vojna két hónapi szabadságvesztésre ítélte és két évre eltiltotta a gépjárművezetéstől. elrendelték a korábban, gondatlan veszélyeztetés miatt rá kiszabott és próbaidőre felfüggesztett négy hónapi szabadságvesztés büntetésének letöltését is. /mti/

bb. 46. hatvanötödik házassági évforduló

vid/fm/e ká cz

1969. február 25.

házasságkötésük 65. évfordulóját ünnepelték a hajdu-bihar megyei józsa községben perge gábor és felesége, bódis zsuzsánna. az idős házaspárt három gyermeke, hat unokája, hét dédunokája, valamint a község vezetői köszöntötték a ritka jubileum alkalmából. /mti/

15.30/e

- 27 -

kl

15 44

bb 43. 15 bemutató gazdaság komárom megyében

vid/kz/um ká cz

1969. február 25.

komárom megyében, számos mezőgazdasági üzem ér el országos vonatkozásban is kiemelkedő eredményeket. hogyan lehet ezeket a tapasztalatokat közkinccsé tenni? - erről tanácskoztak kedden a komárom megyei tanács mezőgazdasági osztályán a bemutató gazdaságok vezetőivel. míg tavaly 5, az idén már 15 állami gazdaság, illetve termelőszövetkezet került a magas rangot jelző listára. köztük szerepel például a komáromi állami gazdaság, amely komplex gépesítésével 5 évvel előzte meg a hazai mezőgazdaságot. a tarjáni állami gazdaságban alakult kia házinyul tenyésztés, a tatabányai állami gazdaságban a viziszárnyas tenyésztés hazai központja. a környei állami gazdaságban rövidesen betelepítik az ország legkorszerűbb tehenészeti telepét. több bemutató t terveznek a tokodi aranykalász termelőszövetkezetben, amely bogycs gyümölcseivel évről-évre sok első díjat visz haza a kiállításokról. hasonlóképpen nagy vendégjárásra számítanak a komárom megyei termelőszövetkezetek nagyigmándi közös sertés-hizlaló társulásában, abban az „aluminium városban”, ahol bábolnai alapanyagból, bábolnai módszerrel nevelik az állatokat és már az idén 7.500 sertést adnak a népgazdaságnak. több más termelőszövetkezet is szerepel a bemutató sertéstelepek között, ugyanis a megye 1971-re meg akarja kétszerezni a sertéshús termelést. hasonlóképpen a megye egyik fontos feladatához kapcsolódnak azok a bemutatók, amelyeket a geresce nyulványán lévő termelőszövetkezetekben terveznek. az erősen erodált mintegy 5.000 holdon ugyanis olyan talajvédelmi mintaterületet alakítanak ki, amely a mérnöktovábbképzés országos gyakorlati bemutatóját is szolgálja majd.

/mti/

--

15.35./um

-28-

ak

102

bb. 40. a magyar közlekedés fejlődése 1969-ben-dr. mészáros károly miniszterhelyettes nyilatkozata

1 nbj/gk/1e/11 cz

1969. február 25.

erőteljes ütemben kezdődik meg 1969-ben az országgyűlés által a múlt évben jóváhagyott közlekedéspolitikai koncepció végrehajtása. erről dr. mészáros károly közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes a következőkben tájékoztatta horváth b. jent az mti munkatársát.

a közlekedés 1969. évi terve a közlekedéspolitikai koncepció, valamint a várható személy- és áru fuvarozási igények figyelembevételével készült. a törekvés: az eddiginél jobb, gyorsabb és több utazási s gazdaságosabb áru fuvarozási lehetőséget teremteni. a lehetőségek 1969-ben - bizonyos vonatkozásban - kedvezőbbek, mint korábban voltak. a szállítási igények növekedésének irányzata lassult, a két legfontosabb közlekedési ágra - a vasútra és az autóbussz közlekedésre - háruló feladatok a számítások szerint az előző évhez képest nem növekednek lényegesen.

igy a szállítási kapacitás szükséges növelésén kívül az erőforrások jelentős része a közlekedési szolgáltatások színvonalának javítására fordíthatók.

természetesen az igényeknek - s tegyük hozzá rögtön, a jogos igényeknek - hiánytalan kielégítése egy esztendő alatt nem valósítható meg. a zsúfoltság teljes megszüntetése a járatok sűrítése és az utazási sebesség általános és lényeges növelése a pálya- és utépités, a járműbeszerzés, a biztosító berendezések felszerelése terén olyan nagymérvű beruházásokat igényel, amelyeket a népgazdaság csak hosszabb idő alatt hajthat végre. a személyszállítás szükséges fejlesztésének első eredményei azonban már az 1969. június 1-én életbe lépő menetrendekben is érezhetőek lesznek.

- a személyforgalomban elsősorban a minden nap munkába utazók számára kell jobb körülményeket teremteni. a máv mintegy 230 új, korszerű négytengelyes vasúti személykocsit vásárol.

/folyt.köv./

- 29 -

15.40/11

ak 162

bb. 40./ a magyar 1. folyt./ 11

ezek zömét az ugynevezett munkásvonatoknál állítja forgalomba. így a fő vonalakról kivonhatók a régi, kényelmetlen, kéttengelyű, favázás személykocsik, s ha nem is mindenütt de kényelmesebbé válik a munkába járók és a tanulók utazása. a máv egyelőre sem a hazai ipartól, sem importból nem kaphat annyi személykocsit, mint amennyire jelenleg szüksége lenne. ezért a személyforgalomban csak lassu ütemű, néhány éven át fokozatosan megvalósuló javulásra lehet számítani.

a közvélemény is szorgalmazza a budapestet a vidéki közgazgatási és ipari központokkal összekötő városközi gyorsvonatok, az ugynevezett „kék vonatok”, forgalomba állítását.

a népszerű tokaj-, borsod-, szeged-, és mecsek-expresszek után az idén újabb vonatpár közlekedik majd budapest és szombathely között, a savaria-expressz- közvetlen kocsikkal zalaegerszegig. a következő években valamennyi vidéki központ napi egy, majd később két pár városközi gyorsvonatot kap. felkészült a vasut az ötnapos munkahét bevezetéséből adódó feladatra is. sűríti a forgalmat az üdülőhelyekre. számos olyan különvonat beállítását tervezi, amellyel az ország távolabbi vidékeiről is viszonylag rövid idő alatt érhető el a balaton és más üdülőhely. a növekvő nemzetközi idegenforgalom igényeinek kielégítésére új járatok indítását tervezi, a lehetőség szerint a menetidők csökkentésével. lényegesen javult már a budapest - moszkva közti vasuti összeköttetés, az év közepétől a pannónia-expressz burgasig közlekedik, s új vonatpárral bővül a budapest-berlini reláció, - közvetlen csatlakozással svédország felé.

- az utazási és áruszállítási igények eddiginél jobb kielégítésére a vasut folytatja berendezéseinek korszerűsítését, fejlesztését. 1969-ben a budapest-nyíregyházi vonalat karcagig villamosítják; a fővonal hálózaton mintegy 300 kilométer hosszban cserélik ki a vágányzatot; a többi közt balatonboglár - fonyód - balatonmária-fürdő- és balatonszentgyörgy és nagykanizsa között; folytatódik a második vágány építése süllyás - nagykátá között.

/folyt.köv./

- 30 -

15.47/e

ll 16.12

bb. 40./ a magyar ... 2. folyt./ 11

a vasuthálózat korszerűsítésének eredményeként többhelyütt így például rákospalota - ujbuda - vác, mende - süllyás, felsőzsolca - hidasnémeti stb. között a sebesség határokat óránként 80-100 kilométerre lehet emelni. a vasut mozdonyparkja 24 villamos-, 50 diesel-mozdonyal, vagonparkja - a már említett 230 személykocsin kívül - több mint kétezer teherkocsival bővül. teljesen dieselésítik a balton déli partján a vasuti forgalmat, s az északi parton is nagyrészt diesel-mozdonyok közlekednek. őszől az esztergomi vonalon is diesel-mozdonyok viszik a vonatokat. budapest - cegléd között az ugynevezett helyi vonatokat is villamos mozdonyok vontatják. a dieselítésével a budapest-szegedi vonalon a menetidő majdnem egy órával rövidül. a nemzetközi forgalomban mindössze három vonat közlekedik már gőzmozdonyal. a máv a forgalom biztonsága érdekében 275 kilométer hosszban önműködő biztosító berendezéseket helyez üzembe és 22 állomás kap új elektrodinamikus biztosító berendezést. a pályakorszerűsítési munkákat a vasut úgy tervezte meg, hogy lehetőség szerint ne zavarják a reggeli és a délutáni munkásvonatok forgalmát. az építéssel járó sebességkorlátozást természetesen nem lehet elkerülni, s ebben a kérdésben is számít a vasut az utazóközönség jóindulatu megértésére.

- a közuti személyforgalom fejlesztése a közlekedéspolitikai sarkalatos pontja. a fejlesztés feltétele, - mint ismeretes - az utahálózat korszerűsítése, a közuti közlekedést kiszolgáló berendezések kiépítése s a járműpark növelése. talán nem is szükséges hangsúlyozni, hogy ezek a feladatok sem valósíthatók meg máról-holnapra, az 1969 évi fejlesztés is a hosszú évekre tervezett folyamat egy láncszeme, - de még így is nagyon számottevő. folytatódik az m-7-es autót építése székesfehérvár és zamárdi között: mintegy 280 kilométer utat korszerűsítünk: megépül mintegy 100 kilométer hosszú bekötőt: befejeződik a bajai duna-híd rekonstrukciója és hozzálátunk az algyői tiszahíd átépítéséhez. befejeződik a pécsi és a szegedi komplex gépjárműforgalmi telep, valamint a budapesti zay utcai és megyei uti, továbbá a nagykovácsi, jászberényi, dombóvári és siklósi forgalmi telep kialakítása. budapestben, a boldizsár utcában, továbbá egerben, szekszárdon, győrött, miskolcon és salgótarjánban új szervizállomást helyeznek üzembe, s megkezdődik a kecskeméti, a váci, a szentesi és három budapesti szervizállomás építése.

/folyt.köv./

- 31 -

15.54/11

ll 16.12

a gépkocsipark mintegy 9000 teherautóval, 400-500 pótkocsival, 24 000 személyautóval, 750-800 autóbusszal gyarapszik. az utóbbiakból mintegy 600-at kap a közhasználatu autóbusszközlekedés, de ebből 350-et kiselejtezett kocsik pótlására kell felhasználni. ezen túlmenően a MÁV-ot saját főműhelyében gyártott 50 csuklós autóbust is főgalomba helyez. a járműállomány gyarapodása lehetővé teszi, hogy az új menetrendben negyven olyan község kapjon autóbusszjáratot, ahol eddig sem vasuti, sem autóbusszközlekedés nem volt. ez annyit jelent, hogy minden olyan község, amely kiépített bekötéssel rendelkezik, bekapcsolódik az országos közforgalmu közlekedési hálózatba is. jobb lesz az autóbusszközlekedés az üdülőhelyeken is - figyelembe véve a nagyon erős hétfégi forgalmat, a balatoni autóbusszjáratok egymáshoz csatlakozva, ugynevezett zárt kört képeznek, úgy hogy átszállással az egész balatont körül lehet utazni autóbusszal. a velencei-tóra budapestről és székesfehérvárról a nyári idényben a hét végén több járat közlekedik s javítják az autóbusszforgalmat a dunakanyarban és a mátrában is.

- a közlekedéspolitikai koncepcióban rögzített elveknek megfelelően folytatódik 1969-ben a körzetesítés, a kiserőgalmu vasutvonalak megszüntetése. mindeerre csak akkor kerülhet sor, ha a feltételeket előzőleg megteremtik: a körzetesítési, illetve az átterelési programot a kpm az érdekelt tanácsokkal együtt állapítja meg, az utasok és a fuvaroztatók jogos érdekeit mindenképpen tiszteletben tartva. sor kerül körzeti állomások kialakítására, illetve az áruforgalom átterelésére szolnok-lökösháza, szerencs-hidasnémeti, hatvan - miskolc, székesfehérvár - komárom, szolnok-debrecen, székesfehérvár - nagykanizsa, nagykanizsa - pécs, budapest - cegléd - szolnok, ukk - zalaegerszeg, debrecen - záhony vonalak több állomásán. ezeken a vonalakon kilenc körzeti állomást, illetve 13 forgalomfelvevő állomást jelölnek ki, egyidejűleg 24 kiserőgalmu, gazdaságtalan vasutállomásról kell átterelni a forgalmat körzeti vagy forgalomfelvevő állomásokra.

- folytatódik a kiserőgalmu vasutvonalak racionalizálása. a tervek szerint kétegyháza - elek, kisujszállás - dévaványa, harkányfürdő - drávaszabolcs, sellye - drávasztára - zaláta, meggyespuszta - káptalanfürdő, normálnyomközű valamint a pusztaföldvár - mezőkovácsháza és a MÁV gv. tarnaszentmiklós - pély, iregszemcse - nagykovácsi, villány - kiskassa keskenynyomtávú vonalak forgalmának közútra terelése szerepel az 1969. évi elképzelések közt.
/folyt.köv./

16.00/e

ll 16 4/

mindezzel mintegy 130 kilométer hosszú normál - és keskeny nyomközű és gazdasági vasutvonalat szüntetünk meg. az áru-fuvarozással kapcsolatban említést érdemel, hogy a közúti közlekedésnél továbbra is érvényesül a szabad fuvarvállalás. ez már 1968-ban is azt eredményezte, hogy gyorsabbá vált a közlekedés szerkezetének változása, növekedett a közúti közlekedés részaránya.

- a vízi közlekedésben a személyhajózás az üdülés és a turizmus szolgáltatásában áll. ennek keretében fejlődik a balatoni hajózás. a nemzeti szabadkikötő fejlesztése a nemzetközi hajóközlekedés szempontjából jelentős. a légi közlekedésre - jellegénél fogva - a hosszú távú nemzetközi személyszállítási és különleges áruszállítási feladatok hárulnak. 1969-ben megszűnik a belföldi légiszállítás, mert az rövid távon gazdaságtalan, az igényeket a vasuti és közúti közlekedés is ki tudja elégíteni. növekszik viszont a malév nemzetközi járatainak szerepe, a malév-nek a szovjetuniótól vásárolt legújabb tu-134-es gépei megfelelnek a nemzetközi igényeknek. a teljesség kedvéért még meg kell említeni, hogy a közlekedési szakágak munkamegosztásában a folyékony és gáznemű tüzelőanyagok továbbításában mind nagyobb szerepet kap a csővezetékes szállítás./mt1/

--

bb. 42. tizenhat heves megyei közös gazdaság egyesült - cél a helyi adottságok jobb kihasználása

vid-kz/mné/e ká cz

1969. február 25.

tizenhat egymással szomszédos heves megyei termelőszövetkezet egyesült az utóbbi hónapokban öt közös gazdaságban. az így kialakult nagyobb gazdasági egységek előnyösebben és sokoldalúbban használhatják ki a hevesi táj jellegzetes adottságait. a szajlai, a terpesi, a recski és a bükkszéki termelőszövetkezetek egyesülésével létrejött szajlai buzakalász-tsz a hegyvidéki gazdálkodás nehézségeit igyekeznek legyűrni az összefogással. erdőtelek község három termelőszövetkezetének egyesülésével heves megye egyik legnagyobb zöldség- és gyümölcsstermelő közös gazdasága jött létre. az egyesülések indítékai között első helyen szerepelt az a körülmény, hogy illymódon a közös gazdaságok koncentrálhatják anyagi erőforrásaikat, s ezzel kedvezőbb beruházási feltételekhez jutnak. /mt1/

16.05/11

- 33 -

ll 16 4/

bb 49. társadalmi összefogással óvodát és napközi otthont építenek tatabánya új iparnegyedében

vid/fm/um ká cz

1969. február 25.

hogyan lehet tatabánya új, - főként nőket foglalkoztató - iparnegyedében az édesanyák gondjain segíteni? - ez volt a témája annak a koordinációs megveszélésnek, amelyet kedden tartottak a tatabányai városi tanácsnál. a bányai hőerőmű szomszédságában lévő új gyárvárost a városi tanács és a fővárosi üzemek példás együttműködésével hozták létre. korszerűsített épületekben nyitottak részlegeket, és már mintegy 2.000 nőt foglalkoztatnak. a városi tanács most azt kérte a vállalatoktól, járuljanak hozzá egy 75 személyes óvoda és 80 gyermek számára alkalmas iskolai napközi otthon létesítéséhez is, hogy még több édesanya dolgozhassék.

A tatabányai hőerőmű vállalat könyvjóváírással már felajánlotta ehhez két épületet, és felszereli a központi fűtőberendezést is. a mikrolin ktsz a villanyszerelési munkákra vállalkozott. a városi tanács félmillió forinttal járul hozzá a két új intézmény létesítéséhez. a jó együttműködés reményét nyújt arra, hogy már szeptemberre megnyílnak az új iparnegyed új gyermekintézményei./mtl/

bb 50. a külügyminisztérium sajtóosztálya közli:

gg/um zs csz

1969. február 25.

a február 24-én szíria ellen intézett izraeli légitámadás a damaszkusz-beiruti úton érte a szíriai magyar nagykövetség gépkocsiját. a gépkocsit - amelyet mányik pál, a magyar népköztársaság szíriai nagykövete idejében elhagyott, - repeszek és leomló épületek összezúzták. a nagykövet és gépkocsivezetője sértetlen maradt.

a magyar külügyminisztérium diplomáciai úton tiltakozik az izraeli kormánytól a nemzetközi jogot durván sértő támadás ellen és követeli az okozott károk megtérítését./mtl/

le

-34-

16.50 L

bb 41. négyezerkilencszázharminchárom palack - asszonybrigád nyerte a sörféjtők versenyét

vid/kz /mné/um ká cz

1969. február 25.

kedden debrecenben befejeződött az országos sörpalackozó verseny. a söripari vállalat 9 legjobb brigádja versengett az elsőségért. a győzelmet a debreceni kirendeltség május 1. brigádja szerezte meg. a brigád valamennyi tagja asszony. az eredetileg óránként 3.000 üveg palackozására alkalmas ndk gyártmányú gépsoron másfél óra alatt 4.933 üveget töltöttek meg, tehát, a gépsor tervezett teljesítményét is túlszárnyalták. a második helyen a szegedi kirendeltség brigádja végzett, a harmadik pedig a békéscsabai brigád lett. az előbbi 4.910, az utóbbi 4.908 palackot töltött meg másfél óra alatt. a szakmai vetélkedőnek az volt az célja, hogy a gépsorok jobb kihasználására ösztönözze a kirendeltségek dolgozóit./mtl/

bb 48. „a közúti közlekedés biztonsága,, - kiállítás tatabányán

vid/kz/mné/um ká cz

1969. február 25.

a komárom megyei rendőrfőkapitányság rendezésében kedden tatabányán megnyílt a „a közúti közlekedés biztonsága,, című kiállítás dokumentumai szerint tavaly a megelőző évinél 6,8 százalékkal több, 1.036 közúti baleset történt a megyében. közülük 35 halálos kimenetelű volt. a járművekben keletkezett anyagi kár meghaladta a 2,5 millió forintot. a kiállítás meggyőzően mutat rá arra, hogy nagyobb gondossággal a balesetek elkerülhetők lettek volna. objektív okok - a műszaki hibákat is ide számítva - az összes baleseteknek ugyanis alig több mint 1 százalékát okozták, a balesetek 75 százaléka pedig egyértelműen a gépkocsivezetők gondatlanságára vezethető vissza. a kiállítást a megye valamennyi nagyobb városában, sőt nagyobb községeiben is bemutatják./mtl/

16.20/11

le

-35-

bb. 47. a Lakosság Ügyeinek intézése, az öregek helyzete, budapest közegészségügye - ülést tartott a fővárosi tanács

t hi/gg/zs/il cz

1969. február 25.

a fővárosi tanács kedden ülést tartott az újvárosháza disztermében. sarlós istvánnak, a végrehajtó bizottság elnökének megnyitóját után dr. fajkos aladárné, vb. titkár terjesztette elő a tanács szakigazgatási szervek hatósági tevékenységéről, a lakosság ügyeinek intézéséről szóló jelentést.

az előterjesztés szerint a budapesti tanácsok évi ügyirat forgalma meghaladja az egymilliót. a bejelentések, panaszok intézésének színvonala a korábbi évekhez viszonyítva emelkedett. ezt az is alátámasztja, hogy például a kerületi tanácsok tavaly, az első félévben 190 000 határozatot hoztak, s ezeknek körülbelül 6 százaléka ellen érkezett fellebbezés. az ügyek túlnyomó hányada tehát már az első foku határozattal lezárul, mert a határozatok általában megalapozottak, megfelelnek a törvényesség követelményeinek. néhány ágazatban - így például építés, lakás, adó, helyiség-gazdálkodás, stb. - a fellebbezések arányszáma az átlagot meghaladja. itt ugyanis olyan ügyekben döntenek, amelyeknél az érdekeltek közül csak az egyiknek a kérelme volt teljesíthető, illetve a panaszt különböző okokból el kellett utasítani.

az ügyintézés meggyorsításának egyik alapvető feltétele, hogy az elsőfoku elbírálás, a lakossághoz közel, tehát kerületi szinten történjék. az utóbbi két évben tett intézkedések hatására a fővárosi tanács szervei most már csak néhány ügyágazatban járnak el első fokon, az esetek túlnyomó részében a kerületi tanácsok hoznak határozatot. /1968 első felében a fővárosi tanács szervei 2 000 ügyben hoztak elsőfoku határozatot, szemben a kerületi tanácsok már említett 190 000 határozatával./

az ügyek intézése az utóbbi években meggyorsult. amíg 1962-ben a 30 napon túl intézett beadványok száma az ügyiratforgalom 25-30 százalékát tette ki, addig ez az arány a múlt év első felében a kerületi tanácsok szakigazgatási szerveinél már 5 százalékra csökkent.

/folyt.köv./

- 36 -

16.20/gy

le 17. J

bb. 47./ a Lakosság ... 1. folyt./ il

fontos feladata a tanácsoknak a közérdekű bejelentésekkel és javaslatokkal való foglalkozás. az 1968. évi tavaszi tanácsstagi beszámolókon 12 000 bejelentés, javaslat, panasz hangzott el, amelyek főleg a vállalati tevékenység, szolgáltatás, ipari, kereskedelmi, egészségügyi, kommunális ellátás hiányosságaival foglalkoztak. sokan szóvárták, hogy a kereskedelmi - különösen vendéglátóipari - súlycsökkentések, minőségrontások és több-számolások, az ipari burkolt árdrágítások elleni panszokat nem követi hatékony intézkedés.

a fővárosi tanácsot évente mintegy 600 000, a kerületi tanácsokat mintegy kétmillió esetben keresi fel a lakosság. a felfogadás a tanács dolgozók munkaidejének körülbelül egyharmadát veszi igénybe. figyelembe véve azonban a telefon felvilágosításokat, a különböző adminisztratív teendőket, stb. a felfogadási idő további bővítése, - amit a rövidített munkaidőre való áttéréssel próbálnak indokolni - csak lassítaná az ügyintézt. a rövidített munkaidő tapasztalatai egyébként az említett intézkedés szükségességét egyáltalán nem indokolják.

az ügyintézés színvonalának javítására a tanács szervek az utóbbi időben számos intézkedést tettek. a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága például csaknem 200 jogszabály rendelkezésnek a módosítására egyszerűsítésére tett javaslatot a felsőbb szerveknek. ez a munka megkezdődött. újabb felmérés eredményeként a múlt évben további 537 javaslat érkezett az ügyintézés egyszerűsítésére.

második napirendi pontként dr. mulató jános, a fővárosi tanács népi ellenőrzési bizottság elnöke ismertette a gondozásra szoruló öregek ellátásával kapcsolatos vizsgálat tapasztalatait. az ellenőrzést nyolc kerületi népi ellenőrzési bizottság bevonásával 23 szociális otthonban továbbá tanács szociálpolitikai csoportoknál és igazgatási osztályoknál folytatták le. megállapították, hogy budapesten a nyugdíjas korú lakosság száma csaknem félmillió. a családok szétaprózódása következtében egyre több a családon kívül élő, egyedülálló idős korú.

/folyt.köv./
16.34/il

- 37 -

le 17. J

bb. 47./ a lakosság ... 2. folyt./ 11

azonban a családban élő öregek helyzetét is nehezítik, olykor elviselhetetlenné teszik a lakáskörülmények. gondot okoz az is, hogy sokhelyütt a nők munkába állásának fokozódásával, nincs aki a beteg időskorúakat ápolja, gondozza.

a fővárosi tanács a múlt évben csaknem 102 millió forintot fordított a szociális gondozás céljaira. ebből több mint nyolcvan millió a szociális otthonokra, 21 millió pedig az intézetek kívüli szociális gondoskodásra jutott. a rendelkezésre álló mintegy 5 000 szociális otthoni hely azonban az igényeket csak részben tudja kielégíteni. a társadalmi követelmények és a népgazdasági érdekek egyaránt szükségessé teszik a gondozási módok kiterjesztését. ennek formái: a házi gondozás, az öregek napközi otthona és a segélyezés.

a házi gondozás keretében hivatásos gondozónők a szükségeshez képest naponként, vagy hetenként egy-két alkalommal, vagy időnként felkeresik a segítségre szorulókat, s ellátják őket.

az intézetek kívüli gondozás bevált formája az öregek napközi otthona. ezek az intézmények étkezést - többnyire ebédet - és kulturált szórakozási és tartózkodási lehetőséget nyújtanak olyan öregek részére, akiknek saját otthonuk van, de a háztartás vezetése már nehezükre esik, vagy ahhoz kellő jövedelmük nincs. jelenleg 16 öregek napközi otthona működik a fővárosban.

a nyugdíjra nem jogosult hozzátartozó nélküli öregek és munkaképtelenek rendszeres havi szociális segélyt kapnak. az elmúlt években a tanácsok évi 11 millió forintot fordítottak erre a célra.

az öregek helyzetének javítására a fővárosi tanács tovább kívánja növelni a szociális otthonok befogadó képességét. a harmadik ötéves tervben például két, 450 ágyas korszerű intézmény létesítése szerepel. a két új otthon helyét a 22., és a 17., kerületben jelölték ki.

/folyt.köv./
16.40/11

- 38 -

Al 14-2

bb. 47./ a lakosság ... 3. folyt./ 11

a szükséges előmunkálatokat, tervezést, stb. elvégezték, azonban építőipari kapacitás hiánya miatt még nem indulhatott meg a munka. a főváros szorgalmazza az öregek napközi otthoni hálózatának bővítését. és gondoskodik a társadalmi szervezetek és a tanácsai szervek rendszeres együttműködéséről.

az egészségügyi és szociálpolitikai állandó bizottság nevében dr. bakács tibor jelentést terjesztett elő budapest közegészségügyének alakulásáról. a népszámlálási adatok alakulását vizsgálva megemlítette, hogy az ország lakosságának természetes szaporodása az utóbbi 35-40 évben lényegesen meghaladta a budapestit. egyébként Magyarország természetes szaporodása jelenleg messze elmarad más országok természetes szaporodási ütemétől.

másik érdekesség: a világ összlélekszámának megduplázódása várhatóan 1960-tól 2000-ig tehát negyven év alatt - végbe-megy, Magyarországon viszont a természetes szaporodás jelenlegi üteme mellett az ország lélekszáma csak 225 év múlva fog a kétszeresére emelkedni.

a jelentés ezzel kapcsolatban rámutatott a családtervezés fontosságára, megemlítette a gyermekgondozási segélyt, mint a jobb családtervezés eszközt, amelynek hatására - a korábbi években rendkívül alacsonyra süllyedt - országos és budapesti születési arány lényegesen javult. a csecsemőhalandóság alakulásában viszont nem tudunk kellő eredményeket elérni. igaz, hogy amíg husz évvel ezelőtt a fővárosban ezer élveszületett, egy éven aluli gyermek közül 81 halt meg, addig 1967-ben 39, mégis ezen a téren jónéhány országban lényegesen kedvezőbb a helyzet.

kitért a jelentés a budapesti kórházak viszonyaira is. rámutatott arra, hogy a budapesti kórházakban jelenleg is alacsony a meglévő ágyak száma, s a következő időszakban az egészségügyi intézmények befogadóképességét új pavilonok, vagy kórházak építésével kell majd növelni. egyébként a fővárosban a tanácsai kezelésben levő kórházi ágyak száma meghaladja a 15 000-et.

a főváros egyik megoldásra váró közegészségügyi problémája az összegyűlt szemét eltávolítása. budapesten jelenleg évente körülbelül 1,3 - 1,4 millió köbméter szemét gyűlik össze, s ez a számítások szerint 1985-re eléri az évi 3 millió köbmétert. a szemét végleges eltüntetése budapesten jelenleg zömmel a gödörfeltöltéses módszerrel történik. a feltölthető gödörkazonban körülbelül 1980-ra megtelnek, ezért a jelentés felhívta a figyelmet arra, hogy kellő időben intézkedni kell a szemétnek biotermikus komposztálás, vagy égetés utáni végleges eltávolítására.

/folyt.köv./
16.58/11

- 39 -

Al 14-2

bb. 47. / a lakosság.... 4.folyt./ gy

befejezésül a budapesti időközi választásokkal foglalkozott a tanácsülés. a legutóbbi részleges választás óta ugyanis hatvannyolc kerületi tanács tag helye megüresedett. a 10. kerületben - a városközpont építésével összefüggésben - egy új, a 11. kerületben, a kelenföldi lakótelepen - hét új kerületi választókerület kialakítása válik szükségessé. a tanácsülés úgy határozott, hogy a budapesti időközi tanács tagi választásokat - az elnöki tanács által jóváhagyott időpontban - május 11-én tartja meg./mti/

..

bb. 51. szilágyi sándor

k tz/tm/le/gy/la

1969. február 25.

a vegyipari dolgozók szakszervezetének főtitkára az egyesült arab köztársaságba és szíriába utazott a két ország olajipari szakszervezeteinek meghívására. az utazás célja a szakszervezetek közötti kapcsolatok erősítése és a vegyipari nemzetközi szövetség rövidesen bukarestben tartandó vezetőségi ülésének előkészítése./mti/

..

bb. 53. halász-kooperáció

vid-kz/mné/ká/gy/la

1969. február 25.

kedden a termelőszövetkezetek komárom megyei területi szövetségénél aláírták a megye halászzal is foglalkozó öt termelőszövetkezte, valamint az esztergomi uszó falu halászati tsz együttműködési megállapodását. eszerint 550 holdnyi tófelületükön közösen termelnek, közösen szerzik be a takarmányt, így értékesítik a zsákmányt, s együttesen alkalmazzák agronómust. a télen-nyáron folyamatos értékesítés biztosítására közös beruházással tározó tavat építenek. a lehalászáshoz szükséges szerszámokat és szakembereket az összes gazdaságnak az uszó falu tsz adja, a tavak karbantartását pedig az ácsi augusztus 20. tsz látja el. az együttműködéshez a tsz-ek egyenként 5 000 forinttal járultak hozzá. a hasznon termelésük arányában osztoznak./mti/

..

17.05/gy

- 40 -

17.05/gy

bb. 52. bihari mihály,

i gj/tr/zs/gy/la

1969. február 25.

a forradalmi kormányzótanács üléseinek egykori jegyzőkönyv-vezetője csütörtökön este 7 órakor a magyar gyorsírók- és gépirók országos szövetségében /5. bástya utca- 5./, „szubjektív élményeim a tanácsköztársaságban,„ címmel tart előadást./mti/

..

bb. 54. ülést tartott az opus pacis és az országos béketanács katolikus bizottsága

i ms/gk/zs/gy/la

1969. február 25.

az opus pacis intéző bizottsága és az országos béketanács katolikus bizottsága kedden együttes ülést tartott, amelyen dr. ijjas józsef kalocsai és dr. brezanóczy páál egri érsekkel az élen a püspöki kar több tagja is részt vett. az ülést dr. ijjas józsef, a két szervezet újonnan megválasztott elnöke nyitotta meg, majd mag béla c. apát, az opus pacis ügyvezető igazgatója méltatta dr. hamvas endre érseknek, a katolikus békeszervek volt elnökének érdemeit, akit ezután egyhangulag diszelnökké választottak.

a továbbiakban dr. beresztóczy miklós c. prépost, az országos béketanács katolikus bizottságának főtitkára tartott előadást a nemzetközi békemozgalom előtt álló feladatokról és ismertette a papi békemozgalom fél éves munkatervét. a vietnami helyzetet ismertetve állást foglalt a vietnami kérdés békés rendezése mellett, majd a közel-keleti helyzettel és az európai biztonság problémáival foglalkozott, kiemelve a német kérdésben rejlő veszélyeket a világbéke szempontjából. méltatta az új püspökök kinevezésének jelentőségét is.

a beszámolót és a munkatervet egyhangulag elfogadták, majd az ülés dr. ijjas józsef érsek zárószavával ért véget./mti/

..

17.45/gy

- 41 -

18.05/gy

bb. 55. a fogyasztók érdekvédelméről tárgyalt a csongrád megyei tanács vb ülése

vid-kz/ká/gy/la

1969. február 25.

a csongrád megyei tanács végrehajtó bizottságának kedden szegeden megtartott ülésén többek között a fogyasztói érdekvédelemmel kapcsolatos kérdéseket vitatták meg. az állami kereskedelmi felügyelőség megyei csoportjának jelentése szerint az elmúlt évben csaknem megkétszereztek vizsgálataik, ellenőrzéseik számát. mintegy száznyolcvan esetben alkalmazzák a dolgozókat, vagy az államot felelőtlenül megkárosító boltvezetőkkel és elárusítókkal szemben a felelősségrevonás különböző formáit.

a felügyelőség általános jellegű észrevételei közé tartozik, hogy az élelmiszerek minőségének megóvására az eddiginél több gondot kell fordítani a kereskedelemben. az általuk vizsgált boltok hatvan százalékában nem volt hűtőpult, vagy hűtő vitrin. ugyanakkor ezeken a helyeken kifogásolható minőségű élelmiszereket találtak az árusított cikkek között.

a másik észrevételük, hogy a kiskereskedelemben sok a szállítás közben megsérült butor. a próbavásárlásokkor azt tapasztalták, hogy az ilyen butorokat is javítás és árengedmény nélkül szolgálták ki a vevőknek. véleményük szerint a gyárakban a megfelelő csomagolással, gépkocsikkal történő szállítással lehetne csökkenteni a butorok sérüléseinek számát.

a vb ülésen a társadalmi ellenőri csoportok számának növelését, valamint a fogyasztói érdekekkel foglalkozó üzemi előadások megszervezését szorgalmazták./mti/

..

bb. 60. bárd miklós,

tr/gy/la

1969. február 25.

a magyar népköztársaság új dar-es-salaami nagykövete elutazott állomáshelyére. elutazása előtt fogadta losonczi pál, az elnöki tanács elnöke, fock jeno, a minisztériumtanács elnöke és kállai gyula, az országgyűlés elnöke./mti/

..

17.50/gy

- 42 -

18.00/gy

18.00/gy

bb. 56. egyelőre klórizú marad a pesti víz

1 hbj/gg/1e/gy/la

1969. február 25.

újából sok a panasz, hogy a vezetéki vízből szinte „árad”, a klórszag és emiatt a nagy felszíni vízművet szidják. tény, hogy a felszíni vízmű vizét erőteljesebben kell klórozni és egyébként is más íze van, mint a furt kutból nyert víznek -, bár természetesen a vízminőségi követelményeknek tökéletesen megfelel. „jó vízhez”, akkor jutunk, ha minden cseppet a dunaparti kutakból kapunk.

ezzel kapcsolatban a vízműveknél a következő tájékoztatást adták:

- a nagy felszíni vízművet akkor helyezik üzembe, amikor a kutakból nem nyerünk már elég vizet és sajnos sokkal több-ször, mint ahogyan arra korábban számítottunk. rendkívül nagy ugyanis és hónapról-hónapra növekszik a főváros vízigénye. jelenleg is, amikor a duna vízszintje 3 méter körül mozog, a szolgáltatott napi 650 000 köbméter vízből 150 000 köbmétert a felszíni vízmű ad, s ez a mennyiség már eléggé befolyásolja a vizízét. egyelőre tehát a szokásosnál „klórizúbb”, marad a pesti víz./mti/

..

bb. 57. konténer bemutató vacott

1 hbj/gg/1e/gy/la

1969. február 25.

világviszonylatban tért hódít a konténeres szállítás - ez elöl a magyar közlekedés sem térhet ki.

kedden a magyar hajó- és darugár váci gyáregységében az anyagmozgatási és csomagolási intézet, a magyar hajó és darugár, valamint a magyar vagon- és gépgyár bemutatta a szériában gyártott 75. konténert. a bemutatón részt vett dr. csanádi györgy közlekedés- és postaügyi miniszter, dr. kovács istván, a kohó- és gépipari miniszter első helyettese, az országos műszaki fejlesztési bizottság, az országos tervehivatal és több más ipari vállalat vezető szakemberei. a bemutató dokumentálta, hogy a szállítmányozók a konténeres szállítás bevezetésénél támaszkodhatnak a magyar iparra./mti/

..

18.00/gy

- 43 -

18.00/gy

bb. 58. a területi tsz-szövetségek munkájával ismerkedtek a zalai országgyűlési képviselők

vid-fm/ká/gy/La

1969. február 25.

az országgyűlési képviselők zala megyei csoportja kedden ülést tartott zalaegerszegen. megvitatták első féléves munkatervüket, majd az északzalai és a délzalai területi tsz-szövetségek vezetőivel, illetve elnökségi tagjaival találkoztak és a két szövetség mintegy másfél éves működésének eredményeivel ismerkedtek. a találkozón résztvett szabó istván, a termelőszövetkezetek országos tanácsának elnöke, varga gyula, a zala megyei pártbizottság első titkára, valamint velczi ferenc, a hazafias néppárt zala megyei bizottságának titkára.

a megyében működő két területi tsz-szövetség munkájáról fekécs imre, az északzalai szövetség titkára adott tájékoztatást. a területi szövetségek tevékenységének ismertetése lényegében a megye termelőszövetkezeti mozgalmának, a mezőgazdasági üzemek fejlődésének tükröképe volt. a termelőszövetkezeti zárszámadó közgyűlések csaknem mind lezajlottak, ami alkalmat ad átfogó értékelésre is. a zalai tsz-ekben a bruttó termelési érték átlagosan tíz százalékkal magasabb volt, mint a megelőző évben, s emelkedett a termelőszövetkezeti tagság egyéni jövedelme is. a sűrűn lakott, kis területekkel rendelkező szövetkezetek közül mind több ismerte fel a nagyüzemek kialakításában rejlő lehetőségeket: zalaiban jelenleg harminchéttel kevesebb termelőszövetkezet működik, mint a múlt év őszén, s háromkilenc falu alkot egy-egy gazdasági közösséget.

az ülésen egyöntetűen megállapították, hogy a szövetségek hasznos tanácsokkal segítik a termelő üzemeket. a tanácskozáson felszólalt szabó istván, a termelőszövetkezetek országos tanácsának elnöke is. elmondta, hogy az országban negyvenkilenc területi szövetség működik. létrehozásukat sok vita előzte meg, s bár csak májusban lesznek kétévesek, létrehozásuk érdekvédelmi szempontból rendkívül szükséges volt. a területi szövetségek elsődleges feladata, hogy ellássák a termelőszövetkezetek érdekvédelmét, segítsék a termelő üzemek vezetőinek munkáját. megállapította: a területi szövetségek jó uton indultak el és jó uton haladnak./mti/

..

18.05/gy

- 44 -

1807 zala

18 '2

bb. 59. tiltott határátlépési kísérletért két külföldi állampolgár felett ítélkezett a győr megyei bíróság

vid-fm/ká/gy/La

1969. február 25.

más nevére kiállított, de saját fényképpel ellátott hamis utlevéllel érkezett 1968. augusztus 25-én a hegyeshalmi határállomásra zylberberg leibe angol-ausztrál állampolgár, londoni lakos és letz filip párizsi lakos, lengyel állampolgár azzal a céllal, hogy romániába való utazáshoz átutazó vizumot szerezzenek. a határőrizeti szervek előtt gyanussá vált a két utlevél, amelyekről később teljes bizonyossággal megállapították, hogy hamisak. a vámellenőrzés során letz filipnél 82 ezer forint értékű kasmir kendőt is találtak, amelyről nem tett vámnnyilatkozatot, annak ellenére, hogy az a tranzit-árakra is kötelező. természetesen nem kaptak átutazó vizumot, eljárást indítottak ellenük.

a vizsgálat során a vádlottak elmondták, hogy egy angol gyapjúruha nagykereskedő üzletkötője. zylberberg leibe - aki mint hadirokkant, nyugdíjat élvez ausztráliából - nem vállalhat állást, s ezért tett szert a hamis nyugat-német utlevélre, mivel nem akarta, hogy neve valahol is szerepeljen. letz filip pedig még nem francia állampolgár és ezért vásárolt hamis francia utlevélet. a két üzletkötőnek nem ez volt az első útja a hamis utlevéllel. előzőleg már csehszlovákiában is tettek „látogatást”,.

a hamis utlevéllel utazó üzletkötők ügyében a győri megyei bíróság fellebbezési tanácsa most hozott ítéletet. zylberberg leibe-t tiltott határátlépés kísérletéért egy évi, letz filip-et pedig tiltott határátlépés kísérletéért és csempészéséért halmozati büntetésül egyévi és kéthónapi szabadságvesztésre, s mindkét vádlottat mellékbüntetésként az országból való kiutasításra ítélte. az ítélet jogerős./mti/

..

bb. 61. losonczi pál, az elnöki tanács elnöke

tr/gy/La

1969. február 25.

és fock jeno, a minisztertanács elnöke kuwait állam nemzeti ünnepe alkalmából táviratban fejezte ki jókívánságait szabah al-szalem al-szabah-nak, kuwait állam emirjének és dzsabir al-ahmed al-dzsabir miniszterelnöknek. péter jános külügyminiszter szintén táviratban üdvözölte szabah al-ahmed al-dzsaber al-szabah külügyminisztert./mti/

18.10/gy

- 45 -

1814 zala

18 '2

bb. 62. a kisz-védnökség kiemelkedő sikerei - az üzembhelyezés éve visontán

vid fm/ká/il la

196. február 25.

a kisz-védnökség tapasztalatairól és feladatairól tanácskoztak üzemszénként a visontai thorez külfejtéses bányász és a gagarin hőerőmű ifjúsági vezetői. megállapították, hogy az ifjúsági brigádok az elmúlt évben kiemelkedő eredményeket értek el az országban kiemelt beruházás különböző fontos munkahelyein. a tervezett határidő előtt megépítették azt a hatalmas nyitógödört, amely a szénbánya kapuját képezi. a gépszerelezőüzem fiataljai az új, 1400 tonna súlyú óriásgép vasszerkezetét állították össze rekordidő alatt. az első 100 megawattos blokkegység szerelésén dolgozó magyar hajó - és darugyári kisz-fiatalok csaknem teljesen behozták azt a három hónapos lemaradást, amely az elmúlt év derekán anyagihiány miatt következett be. a visontai építkezésen 37 ifjúsági brigád - több mint 700 fiatal tömörítve - dolgozik. az anyag és energiagazdálkodás területén több mint öt millió forintot takarítottak meg, és a kisz-fiatalok több mint 11 000 óra társadalmi munkával segítették az építkezést.

az idén minden előző évinél nagyobb feladatokra vállalkoztak a visontai építők. az év végéig üzembhelyezik az új szénbányát, és a gagarin hőerőműben is 1969. az üzembhelyezés éve. a soronkövetkező legfontosabb feladat most az első 100 megawattos blokkegység üzembhelyezése, amelyet az év vége előtt bekapcsolnak az országos hálózatba. még ebben az esztendőben sor kerül a második 100-as blokk párhuzamos kapcsolására, és ugyancsak megkezdik a harmas blokk szerelését, amely már 200 megawatt teljesítményre épül.

az üzembhelyezés összehangolt tevékenységet követel a szerelőktől és építőktől egyaránt, mivel a gagarin hőerőműben számos olyan berendezés működik majd, amelyet először alkalmaznak hazánkban. a 320 tonnás kazán a szénszállító és szénttörő berendezés, valamint a hűtőrendszer egyaránt újdonság./mti/

- 46 -

18.15/11

1816 bel

bb. 63. szolidaritási nagygyűlés a pamutnyomóipari vállalatnál

gg/il la

1969. február 25.

a kisz budapesti és 3. kerületi bizottsága kedden szolidaritási nagygyűlést tartott a pamutnyomóipari vállalat kulturtermében a görög egységes párhellén ifjúsági szövetség megalakulásának 26. évfordulója alkalmából. ünnepi beszédet mondott kiss zoltán a 3. kerületi kisz bizottság titkára. a nagygyűlésen részt vettek a hazánkban élő görög politikai emigránsok képviselői. az ünnepség második részében görög fiatalok adtak műsort./mti/

bb. 65. a pest megyei főügyészség vádirata a mendei vasuti katasztrófával kapcsolatban

il la

1969. február 25.

a pest megyei főügyészség az 1968. december 22-én bekövetkezett mendei vasuti katasztrófa ügyében a pest megyei bírósághoz foglalkozás körében elkövetett halált okozó gondatlan veszélyeztetés, valamint a társadalmi tulajdonban különösen nagy kárt okozó gondatlan rongálás büntette miatt vádiratot nyújtott be az előzetes letartóztatásban lévő szántai ferenc 52 éves máv főellenőr, forgalmi szolgálattevő, mendei lakos ellen.

a rendőrségi nyomozás megállapításai szerint a baleset bekövetkezése miatt felelősség terheli papp lászló mozdonyvezetőt és csüllög endre mozdonyfűtőt is. a vasuti katasztrófánál azonban mindketten, de különösen papp lászló mozdonyvezető olyan súlyos sérüléseket szenvedtek, hogy bírósági felelősségre vonásukra csak egészségi állapotuk helyreállítása után kerülhet sor. ezért a pest megyei főügyészség velük szemben az eljárást elkülönítette és felgyógyulásuk után vádiratot fog ellenük benyújtani./mti/

- 47 -

18.20./kil

1814 bel

1832

bb. 64. újabb hengerlési csúcseredmény ózdon

vid fm/ká/11 La

1969. február 25.

a szocialista brigádok versenyében újabb csúcseredmény született az ózdi kohászati üzemek durvahengerművének blokk-sorozatán. ezúttal a két héttel ezelőtt felállított hengerlési rekordot döntötték meg. majoros péter hengerészbrigádja ugyanis a kedd délelőtti műszakon 267 öntecset hengerelt ki, eggyel megelőzve a korábbi csúcstartót, demeter istvánt. ez az eredmény azt jelenti, hogy egyetlen műszak alatt ezerkétszáz tonna acél futott át a hengersoron. a korábbi - szinte már megdönthetetlennek vélt - rekord felülmúlása a darusok, kormányosok és hengerészek kiváló együttműködésének, a tökéletes szervezettségnek is az eredménye./mti/

-. -

bb. 66. új módszer a falusi népművelésben
vid fm/11/La

1969. február 25.

a falusi népművelés fejlesztéséről székesfehérvárott folyó országos tanácskozáson kedden hét megye népművelési szakemberei mondták el, mit tesznek területükön a termelősövetkezetek a kulturális alapok ésszerű felhasználása érdekében. heves és szolnok megyében tanfolyamokat szerveztek a tsz-kulturális bizottságok vezetői részére. fejér megyében - egyelőre csak székesfehérvárott - három termelősövetkezet szocialista brigádjai számára rendeztek kulturális vetélkedőt. ezt a kezdeményezést a községekben is tovább akarják fejleszteni.

a tanácskozáson ismertették azt a többfelé jól bevált módszert, hogy egyes termelősövetkezetek szerződéseket kötnek művelődési intézményekkel, művelődési házakkal, könyvtárakkal, a tit-tel ismeretterjesztő előadások közös kirándulások megrendezésére./mti/

-. -

- 48 -

18.27/11

18.27. helyi

18.27

bb. 67. tizedszer rendezte meg a „népek barátsága hetét”, a pécsi tanárképző főiskola

vid fm/ká/11 La

1969. február 25.

a pécsi tanárképző főiskola négy baráti ország - cseh-szlovákia, jugoszlávia, az ndk és a szovjetunió - tanárképző intézeteivel tart kapcsolatot és ennek jegyében minden év februárjában megrendezi a „népek barátsága hetét”. az idén már tizedik alkalommal került sor a barátsági hétre, amelyet kedden Ünneppélyesen nyitottak meg a főiskola dísztermében.

a tanárképző főiskola külügyi bizottságának elnöke, dr. ambrus lászlóné főiskolai tanár méltatta a négy testvérintézménnyel - a pozsonyi tudományegyetem trnava fakultásával az ujvidéki tudományegyetemmel, a lipcsei pedagógiai főiskolával és a drogobicsi pedagógiai főiskolával fenntartott gyümölcsöző kapcsolatokat. a pécsi oktatók évente több hetet töltenek a testvérintézetekben, illetve fogadják pécsen a trnavai, az ujvidéki, a lipcsei és a drogobicsi tanárokat, rendszeresen tanulmányozzák egymás pedagógiai módszereit és kicserélik a fontosabb oktatási anyagokat. az ünnepségen a kisz képviselői köszöntötték a pécsi tanárképző főiskolán működő vendégoktatókat, majd az illetékes tanárok beszámoltak a testvérintézetekkel fenntartott kapcsolatokról. ezután hangverseny következett a baráti országok dalaiból és megnyitották azt a kiállítást, amely a négy testvérintézet tevékenységét és a velük tartott kapcsolatokról eredményét szemlélteti.

a hét folyamán barátsági esteket rendeznek a tanárképző főiskolán. csütörtökön - a délszláv esten - a főiskola együttese „baranyai táncszvit” címmel bemutatja az itt élő nemzetiségek legszebb népi táncait. pénteken kerül sor a szovjet barátsági estre, amelyen megemlékeznek a nagy orosz meseköltő, i. a. krilov születésének 200. évfordulójáról.

/mti/

-. -

18.33/11

- 49 -

18.33. helyi

18.33

bb. 64. u jobb hengerlési csucseredmény ózdon

vid fm/ká/11 La

1969. február 25.

a szocialista brigádok versenyében u jobb csucseredmény született az ózdi kohászati üzemek durvahengerművének blokk-sorozatán. ezuttal a két héttel ezelőtt felállított hengerlési rekordot döntötték meg. majoros péter hengerészbrigádja ugyanis a kedd délelőtti műszakon 267 öntecset hengerelt ki, eggyel megelőzve a korábbi csucstartót, demeter istvánt. ez az eredmény azt jelenti, hogy egyetlen műszak alatt ezerkétszáz tonna acél futott át a hengerson. a korábbi - szinte már megdönthetetlennek vélt - rekord felülmúlása a darusok, kopmányosok és hengerészek kiváló együttműködésének, a tökéletes szervezettségnek is az eredménye./mti/

--

bb. 66. új módszer a falusi népművelésben
vid fm/11/La

1969. február 25.

a falusi népművelés fejlesztéséről székesfehérvárott folyó országos tanácskozáson kedden hét megye népművelési szakemberei mondták el, mit tesznek területükön a termelőszövetkezetek a kulturális alapok ésszerű felhasználása érdekében. heves és szolnok megyében tanfolyamokat szerveztek a tsz-kulturális bizottságok vezetői részére. fejér megyében - egyelőre csak székesfehérvárott - három termelőszövetkezet szocialista brigádjai számára rendeztek kulturális vetélkedőt. ezt a kezdeményezést a községekben is tovább akarják fejleszteni.

a tanácskozáson ismertették azt a többfelé jól bevált módszert, hogy egyes termelőszövetkezetek szerződéseket kötnek művelődési intézményekkel, művelődési házakkal, könyvtárakkal, a tit-tel ismeretterjesztő előadások közös kirándulások megrendezésére./mti/

--

- 48 -

18.27/11

18.27.2011

18.27.2011

bb. 67. tizedszer rendezte meg a „népek barátsága hetét”, a pécsi tanárképző főiskola

vid fm/ká/11 La

1969. február 25.

a pécsi tanárképző főiskola négy baráti ország - cseh-szlovákia, jugoszlávia, az ndk és a szovjetunió - tanárképző intézeteivel tart kapcsolatot és ennek jegyében minden év februárjában megrendezi a „népek barátsága hetét”, az idén már tizedik alkalommal került sor a barátsági hétre, amelyet kedden Ünneppélyesen nyitottak meg a főiskola dísztermében.

a tanárképző főiskola külügyi bizottságának elnöke, dr. ambrus lászlóné főiskolai tanár méltatta a négy testvérintézménnyel - a pozsonyi tudományegyetem trnavai fakultásával az ujvidéki tudományegyetemmel, a lipcsei pedagógiai főiskolával és a drogobicsi pedagógiai főiskolával fenntartott gyümölcsöző kapcsolatokat. a pécsi oktatók évente több hetet töltenek a testvérintézetekben, illetve fogadják pécsen a trnavai, az ujvidéki, a lipcsei és a drogobicsi tanárokat, rendszeresen tanulmányozzák egymás pedagógiai módszereit és kicserélik a fontosabb oktatási anyagokat. az ünnepségen a kisz képviselői köszöntötték a pécsi tanárképző főiskolán működő vendégoktatókat, majd az illetékes tanárok beszámoltak a testvérintézetekkel fenntartott kapcsolatokról. ezután hangverseny következett a baráti országok dalaiból és megnyitották azt a kiállítást amely a négy testvérintézet tevékenységét és a velük tartott kapcsolatokról eredményt szemlélte.

a hét folyamán barátsági esteket rendeznek a tanárképző főiskolán. csütörtökön - a délszláv esten - a főiskola együttese „baranyai táncszvit” címmel bemutatja az itt élő nemzetiségek legszebb népi táncait. pénteken kerül sor a szovjet barátsági estre, amelyen megemlékeznek a nagy orosz meseköltő, i. a. krilov születésének 200. évfordulójáról.

/mti/

--

18.33/11

- 49 -

18.33.2011

18.33.2011

bb. 68. öt évre ítelték varga zoltánt

t bc/gg/gy/La

1969. február 25.

a központi kerületi bíróság kedden tárgyalta varga zoltán labdarugó és felesége bűnügyét. varga, aki a magyar olimpiai csapat tagjaként utazott ki a mexikói olimpiára, ott a megnyitás előtt két nappal elhagyta az együttest, hűtlen lett házjához, olimpiai esküjéhez. Európába jött, ahol találkozott feleségével, aki már azelőtt külföldön tartózkodott, mielőtt férje Mexikóba kiutazott. később Magyarországra írt leveleikben azt közölték, hogy nem térnek haza.

a bíróság hazatérés megtagadásáért varga zoltánt öt évi, varga zoltánnét két és fél évi szabadságvesztésre, s mindkettőjüket teljes vagyonelkobzásra ítélte./mti/

.-.

bb. 70. halál a menyasszonytánc miatt

vid-fm/ká/gy/La

1969. február 25.

erős felindulásban elkövetett emberölés ügyében hirdett ítéletet kedden a miskolci megyei bíróság. a tragikus ügy előzményei a múlt év november 16-ra nyulnak vissza. ekkor tartotta esküvőjét a borsod megyei háromhuta községben rabóczki márton 28 éves helybeli lakos huga, piroska. a lakodalmas nép soraiban ott volt tóth ferenc 47 éves községi pásztor is, aki ittassága miatt „lekéste”, a menyasszonytáncot, s amikor pótlólag akarta a menyasszonyt „megforgatni”, az kikosarazta. emiatt tóth összeveszett rabóczki mártonnal. a veszekedés az utcán is folytatódott, miközben tóth ferenc zsebkésével halálosan megsebesítette rabóczki márton.

a bíróság tóth ferencet hat évi szabadságvesztésre ítélte. az ítélet nem jogerős./mti/

.-.

18.35/11

- 50 -

1941 Zelné
1907

bb. 69. újabb 47 000 holdat borított el a belvíz - harmadfoku belvízvédelmi készültség a pécsi és a budapesti vízügyi igazgatóság területén - apad a rákos patak

ö sb-hbj-vid/tr/1e/gy/La

1969. február 25.

a megáradt folyók mentén kedden nem történt lényeges változás. továbbra is 18 folyót őriznek a vízügyi igazgatóságok első-, másod- és harmadfoku készültségben. a zagyván és az ipolyon folytatódott a lassu apadás, de még fenntartják a harmadfoku árvízvédelmi készültséget. a jégrobbantók dolgoznak a tiszán, domborzati térségében és a bottyán csatorna jégtorlódásos szakaszain. a megduzzadt bodrog árhullámának megcsapolására a bodrogzugban felnyitották a nyári gátakat. ezen a mezőgazdaságilag nem művelt mintegy tízezer holdas réten és legelőn terítik széjjel a vizet, hogy csökkentsek az árvízveszélyt.

a rákos pataknak a 10. kerületben a rétekre zúdult vizét már sikerült visszavezetni a mederbe, a patak egyébként tetőzött, újabb vízszintemelkedéssel a közeljövőben nem kell számolni. a szilas patak vize mindenütt a mederben maradt; kedden egy kisebb árhullám alakult ki, elöntéstől azonban nem kell tartani. budapest több helyén tovább folytatódik a küzdelem a belvíz ellen, kisebb szivattyúegységek dolgoznak a 16. kerületben a csömöri uton, a 18. kerületben a piac téren, a 21. kerületben a kalamár józsef ut és bükkös ut sarkán. az utóbbi három nap alatt a fővárosi csatornázási műveknél 110 házicsatorna-, illetve víznyelődugulást jelentettek, ebből 85-öt a csatornázási művek munkásai megszüntettek. ugyancsak az utóbbi három nap alatt 55 helyen szakadt be a csatorna, és nyomában behorpadt az uttest. eddig 15 helyen hozták rendbe a beszakadt csatornákat, a javítást nagyobb erővel tovább folytatják.

az északmagyarországi vízügyi igazgatóság a tarna mentén, a délborsodi övezetben, tiszavalk és tiszabábolna térségében, valamint a bodrogköz egy részében rendelt el belvízvédelmi készültséget.

/folyt. köv./

18.40/11

- 51 -

1941 Zelné

1907

bb. 68. öt évre ítelték varga zoltánt

t bc/gg/gy/La

1969. február 25.

a központi kerületi bíróság kedden tárgyalta varga zoltán labdarugó és felesége bűnügyét. varga, aki a magyar olimpiai csapat tagjaként utazott ki a mexikói olimpiára, ott a megnyitás előtt két nappal elhagyta az együttest, hűtlen lett házjához, olimpiai esküjéhez. Európába jött, ahol találkozott feleségével, aki már azelőtt külföldön tartózkodott, mielőtt férje Mexikóba kiutazott. később Magyarországra írt leveleikben azt közölték, hogy nem térnek haza.

a bíróság hazatérés megtagadásáért varga zoltánt öt évi, varga zoltánnét két és fél évi szabadságvesztésre, s mindkettőjüket teljes vagyonekzabzásra ítélte./mti/

bb. 70. halál a menyasszonytánc miatt

vid-fm/ká/gy/La

1969. február 25.

erős felindulásban elkövetett emberölés ügyében hirdett ítéletet kedden a miskolci megyei bíróság. a tragikus ügy előzményei a múlt év november 16-ra nyulnak vissza. ekkor tartotta esküvőjét a borsod megyei háromhuta községben rabóczki márton 28 éves helybeli lakos huga, piroska. a lakodalmas nép soraiban ott volt tóth ferenc 47 éves községi pásztor is, aki ittassága miatt „lekéste”, a menyasszonytáncot, s amikor pótlólag akarta a menyasszonyt „megforgatni”, az kikosarazta. emiatt tóth összeveszett rabóczki mártonnal. a veszekedés az utcán is folytatódott, miközben tóth ferenc zsebkésével halálosan megsebesítette rabóczki mártont.

a bíróság tóth ferencet hat évi szabadságvesztésre ítélte. az ítélet nem jogerős./mti/

18.35/11

1941 Zelné

19.07

- 50 -

bb. 69. újabb 47 000 holdat borított el a belvíz - harmadfoku belvízvédelmi készültség a pécsi és a budapesti vízügyi igazgatóság területén - apad a rákos patak

ö sb-hbj-vid/tr/1e/gy/La

1969. február 25.

a megáradt folyók mentén kedden nem történt lényeges változás. továbbra is 18 folyót őriznek a vízügyi igazgatóságok első-, másod- és harmadfoku készültségben. a zagyván és az ipolyon folytatódott a lassu apadás, de még fenntartják a harmadfoku árvízvédelmi készültséget. a jégrobbantók dolgoznak a tiszán, dombré térségében és a bottyán csatorna jégtorlódásos szakaszain. a megduzzadt bodrog árhullámának megcsapolására a bodrogzugban felnyitották a nyári gátakat. ezen a mezőgazdaságilag nem művelt mintegy tízezer holdas réten és legelőn terítik széjjel a vizet, hogy csökkentsék az árvízveszélyt.

a rákos pataknak a 10. kerületben a rétekre zudult vizét már sikerült visszavezetni a mederbe, a patak egyébként tetőzött, újabb vízszintemelkedéssel a közeljövőben nem kell számolni. a szilas patak vize mindenütt a mederben maradt; kedden egy kisebb árhullám alakult ki, előntéstől azonban nem kell tartani. budapest több helyén tovább folytatódik a küzdelem a belvíz ellen, kisebb szivattyúegységek dolgoznak a 16. kerületben a csömöri uton, a 18. kerületben a piac téren, a 21. kerületben a kalamár józsef ut és bükkös ut sarkán. az utóbbi három nap alatt a fővárosi csatornázási műveknél 110 házicsatorna-, illetve víznyelődugulást jelentettek, ebből 85-öt a csatornázási művek munkásai megszüntettek. ugyancsak az utóbbi három nap alatt 55 helyen szakadt be a csatorna, és nyomában behorpadt az uttest. eddig 15 helyen hozták rendbe a beszakadt csatornákat, a javítást nagyobb erővel tovább folytatják.

az északmagyarországi vízügyi igazgatóság a tarna mentén, a délborsodi övezetben, tiszavalk és tiszabábolna térségében, valamint a bodrogköz egy részében rendelt el belvízvédelmi készültséget.

/folyt. köv./

18.40/11

1941 Zelné

19.07

- 51 -

ezek a területeken mintegy 27 000 hold került víz alá. az igazgatóság tíz szivattyutelepet és ugyancsak tíz hordozható szivattyút helyezett üzembe, és másodpercenként 28 köbméter vizet emelnek át a főcsatornákból a folyókba. a tiszántúli vízügyi igazgatóság területén tovább terjedt a belvíz, s összesen 33 600 holdat borított el. újirásnál öt lakóházat mentenek az elöntéstől, s homokzsákokkal szigetelték el a csatornázás-lípnél kitörő vizet. nádudvaron, zsákán, furtán, bakonszegen és hajdunaházaán mozgósították a helyi erőket a mélyebb utcákon megállt víz levezetésére. az igazgatóság 12 szivattyutelepet és 33 hordozható szivattyúja pedig másodpercenként 44 köbméter vizet szivattyúzásával segíti a belvíz levezetését.

pest megye déli területein, a dabasi és a ráckevei járásban a duna-tisza csatorna, a dunavölgyi főcsatorna, az 1-es számú árapasztó csatorna és a 30. számú csatorna mentén mintegy 4 000 holdat öntött el a belvíz. ezen a területen harmadfokú belvízvédelmi készültséget tartanak a budapesti vízügyi igazgatóság erői. a főcsatornákon lezárták a zsilipeket és mellékágakon, valamint a dömsöd-szunyogpusztai nagyteljesítményű szivattyutelepet közreműködésével a soroksári dunaágba terelik a felgyülemlett vizet. az a cél, hogy tehermentesítsék a főcsatornák bács megyei szakaszát. ennek eredménye, hogy a mintegy három ezer kilométer hosszú bács megyei csatornahálózat még mindenütt befogadja a belvizet és továbbítja a dunába. jelenleg bács megyében 13 000 holdon áll belvíz. a mélyebb helyeken megkezdték a mentesítő árkok építését, a víz levezetését. a téli csapadék csak kunszentmiklóson veszélyeztetett lakott területet, nyolc lakóházat zárt körül a víz, de már megkezdtek az elöntés levezetését.

somogy megyében a balatonba torkoló nyugati és keleti övcsatorna közötti területen, balatonkeresztúr és balatonlelle térségében harmadfokú belvízvédelmi készültséget rendeltek el. kéthely és somogyszentpál között a nyugati övcsatornába torkoló boronkai és sári csatorna medréből kiáradt a víz és több száz holdnyi rét borított el.

/folyt. köv./

- 52 -

18.45/11

1842 Zeli'

1912

balatonboglár közelében a jamai patak is kilépett medréből. a víz elért néhány házat, de hamar visszahúzódott, mert erőteljes szivattyúzással csökkentették a patak vízintjét. volna megében mintegy 1 400 hold került víz alá.

az országban hétfőtől keddig újabb 47 000 holdat borított el a belvíz, s így jelenleg összesen 222 000 hold áll víz alatt. a pécsi és a budapesti vízügyi igazgatóság másodfokú, a többi igazgatóság pedig - a győri kivételével - elsőfokú belvízvédelmi készültséget tart. összesen 164 nagyteljesítményű szivattyutelepet és 120 hordozható szivattyút helyeztek üzembe, s másodpercenként 328 köbméter vizet emelnek át a csatornákból a folyókba és egyéb befogadóba. kedden is sokfelé esett még az eső, s ezért a szakemberek számítása szerint a következő napokban tovább terjed a belvíz./mti/

..

bb. 72. prágai minipantomim budapesten

t fe/tné/gy/la

1969. február 25.

kedden a csehszlovák kulturában nagy sikerrel mutatkozott be a prágai minipantomim együttes. az amatőrökből öt évvel ezelőtt alakult hivatásos együttes sajtósági módon ötvözi a pantomim és a bábművészet műfaját.

a bemutató előtt ing. jiri stefan, az együttes művészeti vezetője és az együttes tagjai baráti beszélgetést folytattak a szakma és a sajtó képviselőivel, beszámoltak hazai és külföldi sikereikről.

a magyar közönség szerdán ugyancsak a csehszlovák kulturában rendezett pantomim esten láthatja a prágai művészeket. /mti/

..

1901 Zeli'

1912

- 53 -

bb. 71. eszéki operaénekesek a pillangókisasszony pécsi előadásán

vid-fm/ká/gy/la

1969. február 25.

jugoszláv vendégművészek, az eszéki népszínház operaénekesei mutatkoztak be kedden a pécsi nemzeti színházban, puccini "pillangókisasszony" című operájában. a címszerepet stefica petrusics énekelte, pinkerton marján brucsics, szuzukit szlavica pfaff, gorót pedig almasz tudakovics alakította. a zenekart antun petrusics vezényelte./mti/

bb. 73. időjárásjelentés

tr/gy/la

1969. február 25.

a meteorológiai intézet jelentése kedden este:

erősen felhős, enyhe idő

várható időjárás szerda estig: erősen felhős, párák, helyenként ködös idő, többfelé szitálással, esővel, a hegyeken havazással. gyenge, időnként kissé megélénkülő keleti, délkeleti szél. az olvadás hegyeink magasabban fekvő részeinek kivételével folytatódik. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán plusz 2- plusz 7 fok között./mti/

p ó t l á s

tanács/

a bb. 47-es számú hírhez /ülést tartott a fővárosi

tanács/ sarlós istván az ülés végén bejelentette, hogy a tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulója alkalmából a fővárosi tanács március 18-án ünnepi ülést tart./mti/

19.25/gy

- 54 -

1947. február

1947

bb. 74. a magyar nép követeli, hogy a bonni kormány adja fel a nyugat-berlini elnökválasztás tervét - pártnap sárbogárdon

vid-tr/gy/la

1969. február 25.

kedden este a sárbogárdi művelődési ház nagytermében szabad pártnapot tartottak. dr. dabronaki gyula államtitkár, a központi népi ellenőrzési bizottság elnöke ismertette a kül- és belpolitikai helyzetet. a többi között szólt az nszk kormányának arról a tervéről, hogy a szövetségi köztársaság elnökét március 5-én nyugat-berlinben választassa meg. ezzel kapcsolatban megállapította, az nszk revansista és militarista erőinek eljárása provokatív jellegű, amely mindenekelőtt a német demokratikus köztársaság és szövetségesei, a többi szocialista ország ellen irányul. a március 5-re tervezett nyugat-berlini akció lábbal tapossa a nyugat-berlinre vonatkozó összes nemzetközi megállapodásokat. a nyugat-német kormány ezzel jogtalan igényét akarja alátámasztani a német demokratikus köztársaság területén fekvő nyugat-berlinre, amely sohasem tartozott és a jövőben sem tartozhat a német szövetségi köztársasághoz. ezzel a provokációval az nszk kormánya ismételtlen bebizonyította, hogy a szocialista országokkal való viszonyát nem rendezni, hanem éppen ellenkezőleg, élezni kívánja. végül hangsúlyozta, a békeszerető magyar nép követeli, hogy a bonni kormány adja fel a nyugat-berlini elnökválasztás tervét.

dr. dabronaki gyula ezután az új gazdasági mechanizmus első esztendőben elért eredményeit, majd az 1969. évi feladatokat és célkitűzéseket ismertette./mti/

20.20/gy

- 55 -

2047. február

2047

bb. 15. győrbe érkezett kádár jános

la/tr/gy/la

1969. február 25.

kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára kedden este győrbe látogatott. társaságában volt pullai árpád, a központi bizottság titkára, tóth mátyás, a központi bizottság osztályvezetője és katona istván, a központi bizottság osztályvezetőhelyettese.

a zászlódiszbe öltözött győri pályaudvaron a vendégeket pataki lászló, a központi bizottság tagja, a győr-sopron megyei pártbizottság első titkára, horváth imre, nagy gyula, zámbo józsef, a megyei pártbizottság titkárai, szaló lajos, a megyei tanács vb. elnökhelyettese, jankovits istván, a győri városi pártbizottság titkára és dr. csernizki gyula, a városi tanács vb. elnöke fogadta.

a szívélyes pályaudvari fogadtatás után a vendégek szállásukra hajtottak./mti/

..

- v e g e -

2200 bel

- 56 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1969. február 26.

bb. 1. elbírálták a művelődésügyi minisztérium tanácsköztársasági pályázatára érkezett munkákat

i vt/tr/zs/11 cz

1969. február 26.

a művelődésügyi minisztérium még múlt év tavaszán pályázatot hirdetett pedagógusoknak, a tanácsköztársaság kikiáltásának jubileumi évfordulójára. a felhívásra beérkezett pályamunkákat a közelmúltban bírálták el. a zsüri megállapítása szerint a pályázat sikeres volt, a szerzők gondosan felkészültek a témák kidolgozására. különösen szocialista ünnepeink és az iskolai nevelőmunka összefüggésében igyekeztek a pályázók tapasztalataikat széles körben bemutatni.

a minisztérium a pályamunkákban foglaltakból tapasztalategyűjteményt állít össze, s ebben a díjnyertes, de más arra érdemes pályázatokból is közölnek majd részleteket. a nyerteseknek a tervek szerint március közepén adják át a díjakat.
/mti/

..

bb. 2. magyar film az oscar-díj jelöltek listáján

i pr/tm/zs/11 la

1969. február 26.

első ízben jelöltek magyar játékfilmet a hagyományos oscar-díjra: a neves szakemberekből álló akadémiai válogató bizottság a fábrí zoltán rendezte páll utcai fiukat nevezte az öt várományos film közé.

/folyt.köv./

bel

- 1 -